

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.

Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 3392

Podružnica Maribor: Grajski trg
št. 7 — Telefon 2455.

Podružnica Celje: Kocencova ulica 2.
Telefon št. 190.

Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 17.749.

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 30 din.
Za inozemstvo 50 din.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

Volitve v Ameriki

Za danes so državljani Zedinjenih držav poklicani, da oddajo svoj glas za novega predsednika, ki mu bo za nadaljnja štiri leta poverjena najvišja oblast v tej največji ameriški republiki. Zna- biti niso bile še nobene predsedniške volitve tako velikega pomena za Zedinjene države in deloma tudi za ostali svet, kakor so sedanje; prav gotovo pa še za nobene ni bilo toliko zanimanja po vsem civiliziranem svetu. Volitve padajo namreč v eno izmed najbolj kritičnih razdobj mednarodnega razvoja, ko se nova evropska vojna usodno razširja v konflikt svetovnega razmerja, v katerem tudi Zedinjene države ne bodo mogle biti neinteresirane.

Zakaj pripisujejo v Ameriki in v svetu tolikšno važnost izvolitvi novega državnega predsednika? Za razliko od mnogih republikanskih in demokratičnih ustav daje ameriška ustava iz leta 1787 prezidentu izredno oblast, večjo od oblasti večine vladarjev in večine ministrskih predsednikov. Zato pri izbiri novega predsednika ne gre le za novo ime, temveč za novo osebnost, ki daje smer in pečat vsej ameriški politiki. Po ameriški ustavi pripada prezidentu tudi vsa izvršna oblast. On je poglavar države in obnem predsednik vlade. Z njim sodelujejo ministri, tako zvali državni tajniki, ki jih prezident imenuje s pristankom senata, a jih sme razrešiti njihovih funkcij po svoji volji. Ministri, ki po ameriški ustavi ne smejo biti izbrani iz vrst članov kongresa, kakor je to običaj v tako zvalih parlamentarnih režimih, niso odgovorni kongresu, temveč osebno prezidentu, ker so dejansko in formalno samo njegovi svetovalci. Vseh ministrov je danes deset.

Zakonodajna oblast v državi pripada sicer kongresu, ki ga sestavljata senat in poslanska (reprezentančna) zbornica, vendar mora vsak zakon potrditi prezident. Značilnost ameriškega sistema pa je, da pripada senatu kot predstavniku zveznih držav, katerih vsaka ima v njem po dva člana (skupno je torej 96 senatorjev, ker je zveznih držav 48), odločilna beseda glede odobritve od prezidenta sklenjenih mednarodnih pogodb, ki morajo biti potrjene z dvotretjinsko večino, medtem ko pripada reprezentančni ali poslanski zbornici, ki šteje 435 neposredno od ljudstva izvoljenih zastopnikov, odločilna beseda v finančnih zadevah, glede katerih odloča sama brez senata.

Volilni zakon za predsedniške volitve je navidezno precej kompliciran. Prezidenta namreč ne voli ljudstvo neposredno, temveč posredno. Aktivno volilno pravico imajo polnoletni ameriški državljani, v večini zveznih držav moški in ženske, v nekaterih pa samo moški. Za današnje volitve znaša število volilcev okoli 50 milijonov. Ti bodo izbrali tako zvane volilne može ali »elektorje«, ki pa so v naprej vezani, da bodo pri pravih predsedniških volitvah čez nekaj tednov glasovali samo za kandidata svoje stranke. Ta je že postavljen, tako da dejansko vsak volilec, ko glasuje za določene volilne može, obnem odda svoj glas za »svojega« predsedniškega kandidata. Današnje volitve bodo torej že definitivno določile novega predsednika in bodo predsedniške volitve v ožjem smislu le še formalnost.

Število volilnih mož je enako skupnemu številu članov senata in reprezentančne zbornice ter znaša sedaj 531. Kolikor ima posamezna zvezna država poslancev in senatorjev, toliko volilnih mož voli. Vsaka država ima dva senatorja in na četrtilijona prebivalcev enega poslanca, najmanj pa enega. Tako odpadajo na vsako od 48 zveznih držav najmanj trije volilni može. Večje države volijo seveda več volilnih mož, tako na primer New York 47, Pensylvanija 36, Illinois 29 in Ohio 26. Proporcionalni sistem in ožjih volitev ameriška ustava ne pozna. Vsi volilni može pripadajo torej oni stranki, ki je v dotični zvezni državi dobila relativno večino, to se pravi največ glasov med vsemi strankami. Zato je razumljivo, da se borba obeh glavnih kandidatov osredotoča v glavnem na večje države z velikim številom volilnih mož. Ako doseže na primer Roosevelt večino glasov v državi New York, potem glasuje zanj vseh 47 volilnih mož te države, kar lahko odtehta devet manjših držav.

Za zmago kandidata zadostuje 266 glasov volilnih mož. Izvoljeni prezident ne prevzame takoj svoje oblasti. Po prvotni ustavi se je to moglo izvršiti šele 4. marca naslednjega leta, po zakonu z dne 20. januarja 1933 pa je ta rok skrajšan na nekaj več kot dva meseca, tako da prevzame sedaj prezident svojo oblast že 20. januarja po volitvah. Volitve volilnih mož so določene po ustavi na prvi tork v novembru vsakega četrtega leta. Kolikorkrat sme kdo kandidirati za predsednika, v ustavi ni določeno. Iz strahu, da ne bi kak prezident, če bi bil predolgo na oblasti, spremenil republiko v monarhijo, pa se je razvil nekak nepisan zakon, da noben prezident ne sme biti izvoljen več kot dvakrat zaporedoma. Ta običaj je doslej

Italijanska ofenziva ob morju

Hitrejši razvoj vojnih operacij v Grčiji — V grški Makedoniji se Grki močno upirajo, v Epiru ob morju pa se razvija glavni italijanski napad — Angleži so se izkrcali na Kreti

New York, 4. nov. j. (CBS). Po podatkih, ki so bili na razpolago do danes opoldne, so grške čete na severnem odseku fronte pri Florini nekoliko izboljšale svoje položaje ter so na nekaterih mestih celo napredovale za 2—3 kilometre. Po informacijah z obalnega frontnega odseka je tankaj položaj za grške čete manj ugoden. Informacije pa so zelo poredke in nezanesljive. Verjetno so tankaj v teku močnejši boji. Po italijanskih pripravah sodeč bo tam v kratkem prišlo do glavne italijanske ofenzive. Italijani zbirajo močne motorizirane oddrede ter dovažajo v postojanke ob obalnem frontnem sektorju velike množine topov ter drugega vojnega materiala. Pričetek ofenzive se lahko pričakuje vsak trenotek. Itali-

jansko letalstvo še zmerom bombardira v prvi vrsti Solun, veliko število bomb je bilo vrženih tudi na begunsko taborišče. V Atenah včeraj ni bilo alarma. Po popoldanskih informacijah se je italijanska ofenziva proti Grčiji na obrežnem frontnem odseku najbrž že pričela. Grške sile na tem odseku so doble znatna ojačenja, ki so že prispele v sprednje postojanke.

Budimpešta, 4. nov. j. (TOP). Po informacijah dopisnikov madžarskih listov Italijani na frontnem odseku pred Janino zelo naglo prodirajo. Nadalje so Italijanske čete zavzele mesto Philates, ki je 10 km oddaljeno od obale. Na več krajih so se morale grške čete umakniti že za tako zvano Metaksasovo obrambno črto.

giu Realu popolnoma nedotaknjena, da ni tja priletela nobena bomba in da ni bilo v Neaplju nikakršnega požara.

Promet med Bolgarijo in Turčijo prekinjen

Carigrad, 4. novembra. j. (DNB). Promet na glavni železniški progi iz Carigrada proti Bolgariji in Jugoslaviji je na kratkem odseku, kjer vodi proga čez grško ozemlje, še zmerom prekinjen. Navzlic temu, da so bili s turške strani storjeni v Atenah koraki za obnovitev prometa, pa ni bilo mogoče doslej tega vprašanja praktično urediti. V primeru, da bo promet ne grškim ozemlju še nadalje prekinjen, bo med Turčijo in Bolgarijo sporazumno urejen avtobusni promet od turške obmejne postaje Usumkepri pa do prve železniške postaje na bolgarskem ozemlju. Na ta način bi se lahko z izključitvijo grškega ozemlja vsaj za silo vzdrževal dnevni potniški in poštni promet Carigrada z ostalo Evropo.

Italijanski kralj četam

Rim, 4. nov. AA. (DNB). Kralj in cesar Emanuel III. je poslal italijanskim četam v Albaniji odgovor na adresu lojalnosti, ki so mu jo čete poslane. Kralj in cesar podčrtava v tem odgovoru neomajno pripravljenost na končni zmagi italijanskih čet.

Presoja ameriških listov

New York, 4. novembra. AA. (Stefani). Newyorški listi pišejo o operacijah italijanskih čet na Grškem in podčrtujejo uspešno gibanje italijanskih oddelkov. Listi se ne ozirajo dosti na britansko propagando, t. j. na glasove, ki jih širijo Angleži o dezvednih grških zmagih pri Korči. Listi opozarjajo na to, da so britanski časopisi tudi med abesinskih vojno širili vesti o abesinskih uspehih, ki se niso uresničile. Nazadnje ugotovljajo newyorški listi, da Velika Britanija ni poslala Grčiji tiste pomoči, ki ji jo je obljubljala.

Italijanska vojna poročila

Nadaljuje se akcija v Epiru — Bombardiranje grških postojank — Letalska bitka nad Solunom — Odbiti angleški napadi v Afriki — Iznad Neaplja zavržena britanska letala

Nekje v Italiji, 4. novembra. AA. (Stefani). Uradno poročilo št. 150 glavnega stana italijanskih oboroženih sil pravi: Naše enote nadaljujejo akcijo v Epiru na drugi strani postojank pri Kabbakiju. Naša letala sodelujejo pri kopenskih operacijah z intenzivnim bombardiranjem sovražnikovih postojank vzhodne od Korče. Naša letala so bombardirala Solun, Krf, pomorsko utrdbo Peno in gorsko pokrajino severovzhodno od Janine vzdolž železniške proge Janina—Kalibaki. Eno izmed naših letal se ni vrnilo. V letalskem boju nad Solunom, o katerem govori naše poročilo št. 149, smo zbili še eno sovražnikovo letalo, tako smo v tem boju sestrelili vsega skupaj pet sovražnikovih letal. Neko naše ogledno vodno letalo, napadeno od nekega dvomotornega letala tipa Blenheim, se je z napadalcem spustilo v boj ter ga prisililo, da se je hudo poškodovano oddaljilo.

V Severni Afriki je neka naša hitra kolona odbila neko sovražnikovo formacijo oklopnih avtomobilov. Sovražnikova letala so napadla naše oddelke pri Ganulgru, severovzhodno od Džarabuda. Dve osebi sta mrtvi, nekaj jih je pa ranjenih. V Vzhodni Afriki je sovražnik napadel naše okupacijske oddelke severovzhodno od Suse v Kasali. Ta napad smo z majhnimi izgubami zavrnili. Več moč smo ujeli.

V Rdečem morju so naša letala bombardirala neko ladjo, ki jo je spremljala križarka, in naprave na otoku Perimu. Sovražnikova letala so bombardirala Asab. Nekaj ljudi je ranjenih, trije so pa mrtvi. Mestna poslopja trpe nekaj škode. Preteklo noč so se sovražnikova letala skušala približati Neaplju, toda naše protiletalsko topništvo jih je prisililo k umiku. Sovražnikova letala so vrgla nekaj bomb, a so vse priletele v morje. Tri osebe so bile ranjene, ena pa je mrtva.

Pretrgan promet na progi Atene—Solun

Rim, 4. nov. j. (Stefani). Železniška proga Atene—Solun je pretrgana. Italijanska letala so progo ponovno hudo bombardirala ter jo na več mestih razdejala. Kot posledica prekinitve prometa na tej progi, ki predstavlja edino železniško zvezo Aten z inozemstvom, je pričakovati nadaljnje ovire v poteku grške mobilizacije.

Terenske težkoče

Rim, 4. nov. AA. (DNB). Agencija Stefani poročuje posebno poročilo z grško-albanske meje o zemljepisnih razmerah na grškem ozemlju, kjer prodirajo italijanske čete. Poročilo pravi, da je pretiran optimizem tistih nasprotnikov, ki mislijo, da bi Grki mogli organizirati resen odpor. Priznati se pa mora, da so Grki oboroženi s topništvom, strojnimi in strelivom angleškega in francoskega izvora in z letali raznih tipov, toda razlika med obema vojnima organizacijama je tolikšna, da ni nikakršne možnosti resnega odpora. Italijanski prodiranje, prvi dalje poročilo, se ni začelo z bliskovitimi akcijami, prvič zato,

oba izrekata za čim večjo podporo Angliji in proti neposrednemu vstopu Amerike v vojno. Prav ta okolnost utegne biti za Willkiea usodna, kajti ameriški volilec se v sedanjih mednarodnih razmerah zaveda, da bi izvolitev Willkiea namesto Roosevelta pomenila do 20. januarja prihodnjega leta, ko bi novi prezident dejansko prevzel oblast, nevarno praznino v vodstvu državne politike. To bi lahko postalo za Zedinjene države usodno, kajti v Evropi divja vojna, ki se vedno bolj razširja proti tako zvanemu »varnostnemu področju« Zedinjenih držav, dasi bi sicer tudi Willkiejeva izvolitev ne spremenila ameriške zunanje politike. Vendar pa je treba imeti pred očmi, da so Zedinjene države po zemlji in prebivalstvu tako orjaška tvorba, da se more v tem pogledu z njimi primerjati le Rusija, pa je zato glede njih prav tako težko z zanesljivostjo soditi o razpoložanju množice, kakor je to nemogoče glede Rusije. Vse sodbe in vse napovedi so zato le relativne.

Neprestani napadi italijanskega letalstva

Atene, 4. nov. s. (Tass). Po podatkih uradne grške agencije so italijanska letala v soboto dvakrat bombardirala Patras,

vendar je število človeških žrtev majhno. Nekaj zgradb je bilo poškodovanih. Nadalje je bil v soboto dvakrat napaden Solun. Med prebivalstvom je bilo mnogo žrtev. Povzročena škoda je orav tako velika. Dvakrat je bilo v soboto napadeno tudi mesto Krf. Bilo je nekaj žrtev med civilnim prebivalstvom. Trikrat je bila istega dne bombardirana Janina, dvakrat pa Kreta. Uradno poročilo naštevja še 10 drugih mest, ki so bila v soboto bombardirana.

Atene, 4. novembra. s. (CBS). Italijanski bobniki so včeraj popoldne ob 14. bom-

Grška vojna poročila

Spopad z bajoneti in ročnimi granatami pri Florini — Odbiti napad v Epiru — Bombardiranje Soluna — Oddelki angleške vojske so se izkrcali na Kreti

Atene, 4. nov. s. (Reuter). Davi objavljeno grško vojno poročilo javlja: Na macedonskem bojišču je grškim četam v soboto uspelo zasedi vrsto višin na albanskem ozemlju. Močan italijanski napad v odseku Florine je bil odbit z ročnimi granatami in bajoneti. Italijani so pretrpeli izgube in so pustili na bojišču nekaj ujetnikov.

V Epiru močen artilerijski ogenj na obeh straneh. Sovražni napad v tem odseku, podprt od tankov, se je posrečilo odbiti. Nekaj sovražnih tankov je bilo uničenih. Grške čete so zavzele važno močišče na desnem bregu reke Kalamas.

V zaledju so italijanska letala bombardirala Solun. Pri tem vojaški objekti niso bili zadeti, pač pa je bilo porušeni več hiš. Več civilnih oseb je bilo ubitih in ranjenih. Tri italijanska letala so bila nad Solunom sestreljena od protiletalskega topništva, četrto pa je bilo močno poškodovano.

Atene, 4. nov. s. (CBS). O bojih na grško-albanski meji poročajo danes še naslednje podrobnosti k podatkom, ki jih navaja že grško vojno poročilo: Napad pri reki Kalamas, ki je bil po grškem uradnem poročilu odbit, je izvedlo 20 italijanskih tankov, 9 izmed njih je bilo v boju uničenih, predvsem s pomočjo grških bombnikov. Grki so ob tej priliki zavzeli važen grič na desnem bregu Kalamasa, s katerega obvladajo sedaj cesto proti Janini.

Italijanska letala so napadla približno 15 točk v neposrednem zaledju za fronto.

Neprestani napadi italijanskega letalstva

Atene, 4. nov. s. (Tass). Po podatkih uradne grške agencije so italijanska letala v soboto dvakrat bombardirala Patras,

vendar je število človeških žrtev majhno. Nekaj zgradb je bilo poškodovanih. Nadalje je bil v soboto dvakrat napaden Solun. Med prebivalstvom je bilo mnogo žrtev. Povzročena škoda je orav tako velika. Dvakrat je bilo v soboto napadeno tudi mesto Krf. Bilo je nekaj žrtev med civilnim prebivalstvom. Trikrat je bila istega dne bombardirana Janina, dvakrat pa Kreta. Uradno poročilo naštevja še 10 drugih mest, ki so bila v soboto bombardirana.

Atene, 4. novembra. s. (CBS). Italijanski bobniki so včeraj popoldne ob 14. bom-

Stockholm, 4. nov. j. (SDA). Dopisnik švedskega lista Dagens Nyheter poroča iz Londona, da smatrajo v tamkajšnjih krogih neodločno nemško stališče v grško-italijanskem sporu kot znak za utemeljenost govorice, da pripravljajo Nemčija novo mirovno ofenzivo. Razširjenost vojne preko sedanjih meja bi ne bilo v skladu z nemško namero. Po mnenju nekaterih angleških listov bi bila Nemčija v svoji mirovni ofenzivi deležna tudi podpore Vatikana. Po pisanju nekega drugega angleškega lista je bil v Washingtonu izročen nov nemški mirovni načrt ter je bil kot mirovni dopisnec poslan tjakaj vojvoda Karl Aleksander Württemberski.

New York, 4. nov. j. (Ass. Press.) »New York Times« poroča iz Londona, da potrebuje Nemčija podporo Francije, Španije in Amerike v svojih načrtih za nov, na

krščanskih osnovah zgrajen red v Evropi. V tem načrtu nove ureditve je zamišljena kot sestavni del tudi Sovjetska unija. Za protigiranje svojega načrta je bil poslan v Zedinjene države benediktinski menih vojvoda Karl Aleksander Württemberski, ki je že odpotoval iz Lizbone v New York. Ime tega nemškega odposlanca, ki naj prinese novo nemško mirovno ofenzivo, je bilo navedeno tudi že v oddajah angleškega radia.

Berlin, 4. nov. AA. (DNB.) Glede na glasove, ki so se spet razširili v tujem tisku o dozvednih mirovnih predlogih držav osl, so danes izjavili v zunanem ministrstvu zastopnikom tiska, da sploh ni treba posebej omeniti, da Nemčija in Italija sprčo sedanje zunanepolitičnega in vojaškega položaja nimata vzroka ponujati sovražniku mir.

Nova mirovna ofenziva?

Angleške vesti, ki pa jih Nemci odločno zanikajo

New York, 4. nov. (CBS.) Že sredi so se razširile vesti o sestanku med zunanjima ministroma Ribbentropom in Cianom, vendar še ni bilo mogoče dobiti do poznega popoldneva nobenih točnejših podatkov. Informacije iz Rima so vedele povedati, da se bosta zunanja ministra sestala bodisi v Berlinu ali pa nekeje v Avstriji. Iz dejstva, da naj bi bil na sestanku navzoč tudi veleposlanik v Ankari Papan, sklepa- jo, da so na dnevnem redu sestanka predvsem vprašanja Balkana, zlasti pa Turčije. Proučen naj bi bil položaj po izbruhu grško-italijanske vojne.

Nemčija si očitno prizadeva, da bi ostala Turčija izven konflikta na Balkanu. Nemški diplomatski krogi računajo, da bi Turčija ostala nevojnojoča se država, dokler se ne bi Bolgarija zapletla v konflikt. Obnem pa najbrž proučujejo diplomatski krogi osovražnik, kaj bi se zgodilo, če bi tudi Nemčija vojaško podprla italijanske operacije proti Grčiji. Nemška diplomacija si prizadeva ugotoviti stališče Turčije za ta primer, prav tako pa proučuje tudi, kako bi se proti takemu razvoju dogodkov zadržala Rusija.

Madrid, 4. nov. s. (Reuter.) Nekateri

španski listi spravljajo novi sestanek med zunanjima ministroma Ribbentropom in Cianom v zvezo s pogajanj, ki jih vodijo Laval in nekateri drugi člani francoske vlade z Nemčijo. Španski listi izražajo mnenje, da gre v vseh teh pogajanjih za sklenitev dokončnega miru med Nemčijo in Francijo in ustanovitve protiangleškega bloka evropskih držav, ki bi vključeval vso Evropo, razen Turčije.

Curij, 4. novembra. o. (CBS). Po vesteh iz Rima ni mogoče povsem točno ugotoviti, kje se je danes mudil italijanski zunanji minister Ciano. Po nekaterih vesteh se je danes sestel z Ribbentropom nekeje v Nemčiji in sicer v Berlinu ali pa v Avstriji. V Berlinu ne demantirajo in ne potrjujejo nobenih izmed teh vesti, čeprav se širijo prav iz Berlina samega.

Nemški demanti

Washington, 4. nov. p. United Press poroča iz Berlina: V zunanem ministrstvu demantirajo vesti o sestanku Ribbentropa z grofom Cianom in izjavljajo, da jim ni nič znanega o tem, da bi se grof Ciano mudil v Nemčiji.

bardirali Krf. Povzročena škoda je velika. Pri napadu na Lariso je bilo večeraj ubitih 5 oseb, 20 italijanskih bombnikov je večeraj bombardiralo Florino.

Angleži na Kreti

London, 4. nov. j. (Reuter.) Vlada je izdala danes službeno objavo, ki priznava, da se je nekaj britanskih čet izkrcalo na grškem otoku Kreti. Objava pravi, da zaenkrat ni mogoče podati nikakih podrobnosti niti o točkah, kjer so se angleške čete izkrcale, niti o njih moči, niti ne o času, kdaj so bile izkrcane.

London, 4. nov. s. (Reuter.) V tukajšnjih grških krogih izražajo veliko zadovoljstvo nad angleško vojaško pomočjo Grčiji, kakor tudi nad odporom, ki ga nudi grška vojska Italijanom.

V Atenah uradno potrjujejo, da so edince angleške vojske prispele na Kreto in da je tja priplul tudi avstralski rušilec »Rynaec«.

Atene, 4. novembra. p. Grški general Peri je bil določen za poveljnika zveze med grškimi in angleškimi vojnimi silami.

Prvo angleško poročilo

Atene, 4. nov. o. (UP). Prvič po izbruhu sovražnosti med Italijo in Grčijo je bilo v Atenah izdano službeno poročilo poveljništva angleškega letalstva, ki poroča, da je prišlo do bitke med angleškimi izvidniškimi letali in dvema italijanskima letalom. Dosele so se poročila angleškega vrhovnega poveljništva obnavljala samo z angleškega področja.

Včerajsnji letalski alarmi

Atene, 4. novembra. s. (Reuter.) V Atenah je bil danes dan letalski alarm, ki je trajal 20 minut. V veliki višini nad mestom je bilo opaženo italijansko letalo, ki pa ni metalo bomb. Tudi v Solunu in Patrasu je bil zjutraj ponovno dan letalski alarm, vendar bombe niso bile vržene.

Pomorska bitka pri Krfu?

New York, 4. nov. s. (Tass) Po poročilu Associated Press iz Aten je včeraj popoldne ob 19. srednjeevropskega časa prišlo v bližini Krfa do pomorske bitke, menda med angleškimi in italijanskimi vojnimi ladnjami. Čez pol ure se je ena izmed udeleženih ladij, na kateri je nastal požar, oddaljila v severni smeri.

London, 4. nov. (Reuter) Po informacijah iz Aten so se v pomorski bitki pri Krfu včeraj popoldne spoprijele italijanske in grške vojne ladje. Skupina italijanskih vojnih ladij je skušala prodrati v Krfski kanal, ki loči otok Krf od celine. Grške vojne ladje so to preprečile. Pomorska bitka je trajala približno eno uro.

Sestanek Ciano—Ribbentrop?

New York, 4. nov. (CBS.) Že sredi so se razširile vesti o sestanku med zunanjima ministroma Ribbentropom in Cianom, vendar še ni bilo mogoče dobiti do poznega popoldneva nobenih točnejših podatkov. Informacije iz Rima so vedele povedati, da se bosta zunanja ministra sestala bodisi v Berlinu ali pa nekeje v Avstriji. Iz dejstva, da naj bi bil na sestanku navzoč tudi veleposlanik v Ankari Papan, sklepa- jo, da so na dnevnem redu sestanka predvsem vprašanja Balkana, zlasti pa Turčije. Proučen naj bi bil položaj po izbruhu grško-italijanske vojne.

Nemčija si očitno prizadeva, da bi ostala Turčija izven konflikta na Balkanu. Nemški diplomatski krogi računajo, da bi Turčija ostala nevojnojoča se država, dokler se ne bi Bolgarija zapletla v konflikt. Obnem pa najbrž proučujejo diplomatski krogi osovražnik, kaj bi se zgodilo, če bi tudi Nemčija vojaško podprla italijanske operacije proti Grčiji. Nemška diplomacija si prizadeva ugotoviti stališče Turčije za ta primer, prav tako pa proučuje tudi, kako bi se proti takemu razvoju dogodkov zadržala Rusija.

Madrid, 4. nov. s. (Reuter.) Nekateri

španski listi spravljajo novi sestanek med zunanjima ministroma Ribbentropom in Cianom v zvezo s pogajanj, ki jih vodijo Laval in nekateri drugi člani francoske vlade z Nemčijo. Španski listi izražajo mnenje, da gre v vseh teh pogajanjih za sklenitev dokončnega miru med Nemčijo in Francijo in ustanovitve protiangleškega bloka evropskih držav, ki bi vključeval vso Evropo, razen Turčije.

Curij, 4. novembra. o. (CBS). Po vesteh iz Rima ni mogoče povsem točno ugotoviti, kje se je danes mudil italijanski zunanji minister Ciano. Po nekaterih vesteh se je danes sestel z Ribbentropom nekeje v Nemčiji in sicer v Berlinu ali pa v Avstriji. V Berlinu ne demantirajo in ne potrjujejo nobenih izmed teh vesti, čeprav se širijo prav iz Berlina samega.

Nemški demanti

Washington, 4. nov. p. United Press poroča iz Berlina: V zunanem ministrstvu demantirajo vesti o sestanku Ribbentropa z grofom Cianom in izjavljajo, da jim ni nič znanega o tem, da bi se grof Ciano mudil v Nemčiji.

Danes so predsedniške volitve v Ameriki

V nedeljo je bila volilna borba končana — Obe stranki računata z gotovo zmago — Volilcev je 50 milijonov

New York, 4. nov. j. (Ass. Press). Predsednik Roosevelt je v nedeljo zaključil volilno kampanjo ter se vrnil v Washington. Takoj po prihodu je pozval k sebi zunanjega ministra Hulla ter podtajnika Sumnerja Wellesa, ki sta mu poročala o najnovejšem razvoju zunanje-političnega položaja. Kakor poročajo z mednarodnega mesta, so na konferenci v prvi vrsti proučevali položaj v Karibskem morju ter s tem v zvezi vprašanje francoskega otoka Martinique. Po mnenju sotočnih washingtonskih krogov je postalo vprašanje Martiniquea zelo aktualno zlasti v zvezi z dejstvom, da je bilo tiakaj poslanih več ameriških rušilcev.

Danes se je Roosevelt spet vrnil v svojo letno rezidenco Hydepark. Na svojem zadnjem volilnem govoru v Clevelandu je izjavil, da absolutno ne namerava več kandidirati še v četrto, ako bo pri teh volitvah izvoljen.

New York, 4. nov. AA. (Reuter) Oba zadnja govora Roosevelta in Willkiea pomenita višek ene najpomembnejših volilnih borb v zgodovini Amerike. Izgledi obeh glavnih kandidatov za uspeh niso niti najmanj jasni. Po prepričanju velike večine političnih poznavalcev bodo tokrat odločile o zmazi politično neodređene množice. Na drugi strani ne na potek in izid volitev mnogo vplivala uvedba solone vojaške dolžnosti: to bo volivale zlasti na žene, ki sestavljajo 45% volilnega

telesa. Demokrati računajo s tem dejstvom in so zelo optimistični. Demokrat Flynn meni, da bo Roosevelt dobil najmanj 427 glasov, republikanci pa izjavljajo, da bo Willkie dobil vsaj 324 glasov. Predsedniški kandidat mora dobiti vsaj 266 glasov za svojo izvolitev.

Največ opore ima Roosevelt pri južnih državah, prav tako pa bodo najbrž tudi obmoške zvezne države in verjetno tudi države na zapadni obali glasovale za Roosevelta. Glavni del Willkievih pristavešev je v severovzhodnih državah in v tako zvanem srednjem zapadu.

Volitve za eno tretjino senatorjev ne morejo v nobenem primeru spremeniti političnega položaja v senatu, kjer si bodo demokrati vsekakor ohranili večino. Senat, ki je bil izvoljen v letu 1936 šteje 69 demokratov in 23 republikancev. Ker bo sedaj 32 senatorjev izmenjenih in je med njimi 23 demokratov, je prav gotovo, da bo več kot polovica demokratskih senatorjev ponovno izvoljena. Republikanci računajo na velike uspehe pri volitvah v predstavniški dom, ki ima sicer demokratsko večino, vendar pa se je že v letu 1938 začelo pomikanje v korist republikancev. V letu 1937 je bilo izvoljenih 257 demokratov in 162 republikancev. Dodati je še treba, da ameriški volilni red doučša da je predsednik države član ene stranke, večina parlamenta pa lahko pripada drugi stranki.

Moskva je odklonila angleški protest

Protest se je nanašal na sestavo nove dunavske komisije brez Anglije in Francije — Rusija bo v komisiji še dalje sodelovala

Moskva, 4. nov. j. (SDA.) Kakor poroča agencija »Transocean« iz Moskve, je angleški poslanik Cripps 29. oktobra posetil sovjetskega ministrskega predsednika in zunanjega ministra Molotova ter mu izročil protestno noto angleške vlade proti ustanovitvi nove dunavske komisije, v kateri sodelujejo poleg Rusije samo še Nemčija, Italija in Rumunija. V protestni noti izjavlja angleška vlada, da nove dunavske komisije ne more priznati ter zaradi tega tudi ne njenih sklepov.

Dne 2. novembra je namestnik ministrskega predsednika Sovjetske unije Višinski posetil angleškega poslanika Crippsa ter mu izročil odgovor sovjetske vlade. V odgovoru je med drugim rečeno, da smatra Sovjetska unija angleško noto z dne 29. oktobra za neutemeljeno. Sklicanje nove dunavske komisije je samo popravilo nepravilnosti, ki je bila storjena Sovjetski uniji z določbo versajske mirovne pogodbe ter se nadaljnjih posebnih dogovorov, s katerimi je bila Sovjetska unija izločena od sodelovanja pri obravnavanju vprašanj, tičečih se plovlje na Dunavu, da si je Sovjetska unija država, ki na Dunav neposredno meji. Nasprotno se Velika Britanija zaradi svoje zemljepisne oddaljenosti ne more smatrati kot na Podunavju interesirana država. Zaradi tega smatra sovjetska vlada za potrebno, odkloniti protest angleške vlade.

Jutri zopet seja komisije

Bukarešta, 4. nov. j. (DNB.) Podunavska konferenca se bo v sredo v Bukarešti ponovno sestala k sebi.

Podoficirski čini v sovjetski vojski

Moskva, 4. nov. AA. (Tass.) Maršal Timošenko, ljudski komisar za vojsko, je odredil, da se v sovjetsko vojsko uvedejo naslednji podoficirski čini: kaplar, podnarednik, narednik, narednik-vodnik in višji narednik. V svojem dnevnem povelju pra-

vi maršal Timošenko, da ima uvedba podoficirskih činov v sovjetski vojski namen, da se okrepi disciplina, odgovornost predstavljenih in njihova avtoriteta.

Smernice ruske politike

Moskva, 4. nov. s. (CBS.) Bolševiška stranka je objavila za narodni praznik 7. novembra programatično izjavo, v kateri glede zunanje politike poudarja nevtralnost Rusije, potrebo sodelovanja med narodi in v potrebo obrambe in varnosti mej sovjetske Rusije.

Odklonjeni ruski igralci

Moskva, 4. nov. AA. (Tass.) Od 20letnici proslave gledališča »Nemirovič Dančenko« je predsedstvo vrhovnega sovjeta podelilo naslov narodne umetnice Nadeždi Kemarski, 11 igralcev pa je bilo odklonjenih z naslovom zaslužnih umetnikov.

Na Japonskem ne bo daljnosežnih sprememb

Tokio, 4. nov. AA. (DNB.) Po razgovoru s predsednikom vlade knezom Konojem je izjavil ravnatelj gibanja za podpiranje cesarske politike, da predsednik vlade nima namena izvršiti kakšne spremembe v vladi in tudi ne izdati ukrepov, ki bi utegnili vznemiriti gospodarske in finančne kroge. Knez Konoje je izjavil, da so vsi podobni glasovi netočni.

Odnosaji med Japonsko in Rusijo

Tokio, 4. nov. AA. (DNB.) Dosedanji japonski moskovski poslanik Togo je podal izjavo, da se je razmerje med Japonsko in Sovjetsko Rusijo po sklenitvi omejnega dogovora znatno popravilo. Togo je poudaril, da je ta dogovor o določitvi meje v vzhodni Sibiriji mnogo pripomogel tudi k ureditvi nekaterih doslej še neurejenih vprašanj.

Laval vnovič v Parizu

Odpoval je danes ali jutri — Petain na inspekciji Sporazum s Francijo bo objavljen v ponedeljek ?

Zeneva, 4. novembra. AA. (DNB.) Podpredsednik vlade in zunanji minister Pierre Laval se v torek ali sredo ponovno odpelje v Pariz.

Iz Vichyja poročajo, da pojde maršal Petain na daljše inspekcijsko potovanje po državi. V ta namen se maršal Petain odpelje drevi iz Vichyja v Toulouse. Njegovo potovanje bo trajalo več dni.

Budimpešta, 4. novembra. p. (UP.) V poučenih krogih trdijo, da se bodo v najkrajšem času pripetili politično-diplomatski dogodki velikega pomena za nadaljnje sodelovanje Francije z Nemčijo in Italijo. Baje bo na dan premirja, 11. novembra, slovesno objavljen poseben akt o tem sodelovanju.

Spor med Lavalom in Weygandom

Bern, 4. nov. s. (Reuter) Švicarski listi poročajo iz Berlina, da vlada v nemških krogih veliko nezadovoljstvo zaradi izjave generala Weyganda, objavljene v nekem maroškem listu, v kateri se je Weygand izrazil proti vsaki odstotitvi francoskega ozemlja. Švicarski listi pravijo, da zaradi Weygandove opazitve proti Lavalu sedaj ni pričakovati, da bi bil v doglednem času sklenjen dokončni mir med Nemčijo in Francijo. Obenem opozarjajo listi na okoliščine, da je pričelo italijansko časopisje zopet napadati Francijo.

Petainov odgovor Rooseveltu

Zeneva, 4. nov. j. (DNB.) Iz Vichyja poročajo: Kakor zatrjujejo v krogih, ki so blizu vladi, je maršal Petain na osebno poslanico predsednika Roosevelta, ki jo je prejel pred približno 10 dnevi, zdaj odgovoril prav tako z osebno poslanico, ki je bila Rooseveltu izročena po običajni di-

plomatski poti. Vsebinska Petainovega odgovora ne bo objavljena, kakor tudi ni bila objavljena vsebinska Rooseveltovih vprašanj maršalu Petainu. Zaradi velike tajnosti okrog vsebine obeh poslanic, da je maršal Petain Rooseveltu verjetno samo ponovil tista osnovna načela glede bodočega položaja Francije v okviru evropskih držav, ki jih je bil že naznačil v svojih dosedanjih govorih.

Mladinska vzgoja v Franciji

Vichy, 4. nov. j. (Havas.) Pri predsedstvu francoske vlade je bilo osnovano novo državno tajništvo, katerega vodstvo je bilo poverjeno bivšemu zunanjemu ministru Baudoinu. Novemu državnemu tajništvu je bilo poverjeno tudi sedanje generalno tajništvo za vzgojo mladine. S tem je bila ministru Baudoinu poverjena naloga, da bo tvoril direktno vez med vsemi francoskimi institucijami in organizacijami mladinske vzgoje ter predsednikom vlade maršalom Petainom, ki smatra mladinsko vzgojo kot eno najvažnejših vprašanj v organizaciji bodoče Francije. Dosedanji generalni tajnik za mladinsko službo, Georges Lamirand, ostane tudi po osnovanju novega državnega tajništva na svojem dosedanjem mestu ter mu bodo v prvi vrsti poverjena socialna vprašanja v mladinski vzgoji.

Agencija „Havas“ bo podržavljena

Vichy, 4. nov. s. (Tass.) Uradno poročajo, da je francoska vlada izvedla reorganizacijo francoske poročevalske agencije Havas. Vlada dobi sedaj pravico, da prevzame akcije Havasove delniške družbe v vrednosti 25 milijonov frankov. Prav tako dobi vlada pravico, da bo odslej nadzorovala vse posle agencije.

Nemška vojna poročila

Uspehi podmorniškega poveljnika — Zaradi neugodnega vremena imajo napadi na Anglijo manjši obseg Tudi angleški poleti nad Nemčijo so le osamljeni

Berlin, 4. nov. AA. (DNB) Nemško vrhovno poveljništvo poroča: Podmornica, ki ji poveljuje kapitan Kretschmer, je potopila dve britanski podmornici, in sicer »Laurentice« (1872 ton) in »Patroclus« (1314 ton). Potopila je tudi oboženo trgovinsko ladjo »Casano« (5376 ton). Tako je kapitan Kretschmer potopil doslej 217.918 ton sovražnikovega brodarstva in je drugi podmorniški poveljnik, ki je doslej potopil več kakor 200.000 ton.

Neugodno vreme ni branilo nemškimi letalom, da ne bi nadaljevala svoje napade na London in druge vojaške cilje na Angleskem in Škotskem. Napadi so se nadaljevali, čeprav v manjšem obsegu. Napadli smo neko tovorno postajo v severnem delu Londona in razdeljali poslopja in skladišča. Nemška letala so pri tej priložnosti prisilila s svojimi strojnimi vojski sovražnikovih protiletalskih baterij, da so umaknile. Uspešno smo napadli tudi več letališč. Tako je letališče v Strathallu v plamenih, na letališču v Wattshamu so pa porušeni hangarji in uničena letala. Bombardirali smo vojaške objekte na Škotskem in letališča. Nedelje od irske obale in ob vzhodni irski obali so letala napadla konvoje in posamezne ladje, ter nevarno zadela neko trgovinsko ladjo za 19.000 ton. Pri Kinersdu smo zadeli neki rušilec, neki motorni obročni čoln, neko trgovinsko ladjo in neko tovorno ladjo.

Britanska letala so izvršila posamične polete nad Nizozemsko in severno Nemčijo. Na Nizozemskem so porušila dve poslopji: dve osebi sta mrtvi, dve pa ranjeni. V Nemčiji so bombe priletele samo na tri kraje, niso pa napravile škode. Zbili

smo tri britanska letala, dve nemški letal se pa nista vrnila. Berlin, 4. nov. AA. (DNB) Državni kancelar Hitler je odklical kapitana Kretschmerja z železnim križem viteškega reda s hrastovim listjem, ker je potopil 200.000 ton sovražnikovega trgovinskega brodarstva. Kapitan Kretschmer je šesti oficir, ki ima to odlikovanje.

Angleški barožni baloni na Švedskem in Danskem

Stockholm, 4. nov. AA. (DNB) Kakor poročajo časopisi v Göteborgu, se je večeraj pojavilo več britanskih barožnih balonov nad švedskim ozemljem. Tri so opazili v okolici Göteborga. Eden od njih je poškoval anteno radijske postaje v Torslandu. Nekaj barožnih balonov so opazili v okolici Kungsbaka, Helsingborsa in na nekaterih drugih mestih. Poškodovana je bila na več krajih električna napeljava v Halandu. Nek balon se je zaletel v glavni električni vod v Oskarshamu ter je mesto ostalo več ur v temi. Drugi balon se je vzgal ter povzročil požar v nekem mestu. Na zapadni švedski meji je angleški barožni balon potrgal električne žice v nekem mestu, povzročil pa tudi večjo škodo na antenah in hišah.

Kjöbenhavn, 4. nov. AA. (DNB) Zaradi večerajšnjega viharja so se nad Dansko pojavili angleški zaporni baloni. Največ jih je bilo nad Jütlandom. Baloni so prizadejali nekaj škode na elektrovojih. Povečali so se celo nad Kjöbenhavnom in tudi tam napravili motnje v elektrovojih, tako da nekaj časa tramvaji niso vozili.

„Premirje“ nad Londonom

Prvič od začetka septembra je bil London noč in dan brez letalskega alarma — Drugi angleški napad na Neapelj

London, 4. nov. j. (Reuter) London je bil, počeni od večeraj celih 24 ur brez letalskega alarma. To je bila doslej največja perioda zatišja od početka oiačne nemške letalske aktivnosti nad Anglijo, ki se je pričela s septembrom. Večerni komunikacije letalskega ministrstva pravi, da je preko dneva le nekaj redkih nemških letal preletelo obalo Bombe so bile vržene okrog Londona ter na daleč narazen ležeče točke v osrednji in vzhodni Angliji. Bombe so napravile nekaj škode na nekaterih stanovanjskih hišah. Tudi nekaj ljudi je bilo ubitih in ranjenih.

Napadi na Kiel in Neapelj

London, 4. nov. j. (Reuter) Med glavnimi cilji, ki so jih ponoči obiskala angleška letala, sta bila nemška vojna luka Kiel in Neapelj v Italiji. Bombardiranje Kiela, ki so ga izvršila angleška letala v več zaporednih valovih, je trajalo v celoti skoraj 70 minut. V Neaplju so bili bombardirani velika železniška postaja ter petrolejski rezervoarji v Poggio Reale v južnem neapeljskem predmestju.

Včeraj podnevi so angleška letala bombardirala pristanišče v Vlissingenu in letališče pri Soesterburgu.

Dve letali se nista vrnila s teh poletov. London, 4. novembra s. (Reuter) Letalsko ministrstvo javlja: Angleški bombniki so napad na Neapelj izvedli kljub gostim oblakom. Letala so vrgla več raket na padalih in so se spustila nizko nad zemljo, da so našla odredene cilje. Ogenj protiletalskega topništva je bil močnejši in učinkovitejši nego ob prvem napadu. Mesto je bilo med napadom popolnoma zatemnjeno. Rim, 4. novembra s. (Ass. Press) V Rimu je bil preteko noč dan letalski alarm, ko so angleška letala letela v bližini mesta proti Neaplju. Alarm v Rimu se je pričel ob 3.45 in je trajal 1 uro in 45 minut.

Iz angleškega letalskega poveljstva

London, 4. nov. j. (Reuter) Za vicekomandanta glavnega štaba angleškega letalstva je bil imenovan letalski maršal sir Wilfrid Freeman, ki bo na čemestil sir Richarda Peirseja, ki je nedavno prevzel poveljstvo nekega angleškega bomniškega odreda.

Gradnja novih zaklonišč

London, 4. nov. s. (Reuter) Včeraj opoldne je govoril po radiu o protiletalski obrambi notranji minister Morrison. Napovedal je, da bo pričela država graditi za prebivalstvo v Angliji globoka zaklonišča, kjerkoli bo to le mogoče. Obenem pa je Morrison opozoril, da je tehnično nemogoče zgraditi za vse prebivalce Anglije sedaj globoka zaklonišča. V Londonu, je dejal Morrison, se poslužuje javnih globokih zaklonišč samo 15% prebivalstva, medtem ko se ostalih 85% tudi med letalskimi napadi ponoči muči v svojih stanovanjskih ali malih Andersenovih zakloniščih. Morrison je izrazil vse priznanje pogumu teh Londončanov.

Angleška poročila iz Afrike

Kairo, 4. novembra. j. (Reuter) Po poročilih iz Egipta Italijani v Libiji nadaljujejo z ofenzivnimi pripravami. Opaziti je nove koncentracije čet in urejanje novih velikih skladišč ter oskrbovališč. Navzlic temu trenutno še ni znakov, ki bi napovedovali skorajnji pričetek nove italijanske ofenzive. Aktivnost angleških patrolj je nezmanjšana ter so zlasti pri Kasali dosegle nekaj znatnih uspehov. Na več mestih je prišlo tamkaj do spopadov s sovražnimi oddelki Angleške patrolje so tako proti vzhodu kakor tudi proti severu in jugu operirale proti raznim vojaškim ciljem.

Kairo, 4. novembra. AA. (Reuter) Angleški vojni minister Eden se je vrnil v Kairo s svojega nadzorovanega potovanja po vseh bojiščih Srednjega vzhoda. Obiskal je že Palestino, Transjordanijo, Zahodno pučavo, Kartum, Port Sudan in Dzedrad. Povsod se je posvetoval s svojimi poveljniki o bodočih načrtih in o sta-

nju vseh vrst orožja. Ugotovil je da so povsod prispele pravočasno vse okrepitve. Kairo, 4. nov. AA. (Reuter) Današnje uradno poročilo britanske vojske v Egiptu pravi, da se položaj niti na enem bojišču ni prav nič spremenil.

Južna Afrika v območju sovražnih letal

Capetown, 4. nov. s. (Reuter) Južnoafriški ministrski predsednik general Smuts je podal po svoji vrtnitvi iz vzhodne Afrike novinarjem izjavo. Dejal je, da je že iz dejstva, da je svojo pot v Kenijo in nazaj opravil v bombniku razvidno, kakšno grožnjo predstavljajo letala za Južno Afriko. Mislim pa, je nadaljeval, da se mnogi take nevarnosti za Južno Afriko ne zavedajo popolnoma. Južnoafriške čete so bile poslane na sever za obrambo Južnoafriške unije.

Smuts je omenil, da je ameriško letalo, s katerim je potoval, premerilo na uro nad 300 milj (450 km). Drugo ameriško letalo tipa Martin, ki je Smutsovo letalo spremljalo na tem poletu, pa je še hitrejšo. Smuts je dejal, da je Južna Afrika prevzela več letal tega tipa, ki jih je prvotno v Združenih državah naročila Francija. Smuts je končno opozoril, da se lahko moderni bombnik zjutraj dvigne v Keniji s polnim tovorom bomb, ter nekako po kosilu odvrže te bombe na teritoriju v Južni Afriki.

Nova skupina letalcev iz Zelandije

London, 4. nov. s. (Reuter) Včeraj je dospela v Anglijo nova skupina novoze-landskih letalcev. Prav tako sta dospela dva nova bataljona kanadske pehote iz Ontaria, oziroma Quebeca.

Izobjljene ladje

London, 4. nov. s. (Reuter) Admiraliteta javlja nočjo v posebnem komunikuje, da sta bili pomožni križarki vojne mornarice »Laurentice« in »Patroclus« potopirani in sta se potopili. Doslej je ugotovljeno, da je rešenih z »Laurentice« 52 častnikov in 316 mornarjev, s »Patroclus« pa 33 častnikov in 230 mornarjev. Sorodniki žrtev bodo čim prej informirani.

Žrtve na „Liverpoolu“

London, 4. novembra. j. (Reuter) Admiraliteta je objavila seznam žrtev izmed posadke križarke »Liverpool«, ki je bila, kakor je znano, v pomorskem spopadu v Sredozemskem morju sredi oktobra poškodovana. Seznam navaja imena 3 častnikov in 24 mornarjev, ki so bili v spopadu ubiti. Trije ranjeni mornarji so naknadno podlegli poškodbam. Ranjenih je bilo v celoti 55 mornarjev.

Sofija zavrača turške opomine

Sofija, 4. nov. AA. (DNB) Sofijski listi se obširno bavijo z opominom, ki so ga turški listi naslovili na Bolgarijo v zvezi z italijansko-grškim konfliktom. Minister Smilov pravi v nedeljski številki »Dume«, da je treba te turške opomine odkloniti. Minister ugotavlja, da kažejo turški listi s svojim pisanjem o Bolgariji popolno nerazumevanje sedanjih dogodkov in nove ureditve Evrope. Tudi »Zarja« odklanja turške opomine in pravi da Bolgarija nima nikakršnih napadalnih namenov nasproti Turčiji in da na Bolgarskem ni navada, da bi takšne vesti postale predmet političnih rekelj.

Plovba Turčija—Rumunija

Carigrad, 4. nov. AA. (DNB) Med Turčijo in Rumunijo se je spet začel normalen parniški promet.

Ponesrečen brzovlak v Španiji

Madrid, 4. nov. AA. (DNB) Včeraj se je iztril brzovlak, ki je vozil iz Santiaga de Compostelle. Nesreča se je pripetila med postajama Esclastud in Padron. Nekaj oseb je laže ranjenih. Škoda še ni preocena.

Izmenjava diplomatov Italije in Grčije

Budimpešta, 4. nov. p. Italijanska vlada je naprosila madžarskega zunanjega ministra Csakyja, naj prevzame posredništvo med grško in italijansko vlado zaradi izmenjave diplomatskih zastopnikov ter poslaniškega in konzularnega osebja obeh držav. Madžarsko zunanje ministrstvo je že stopilo v radiotelefonsko zvezo z madžarskim in italijanskim poslanikom v Atenah.

Kolikor se je moglo zvedeti, bo grški poslanik v Rimu Politis z osebjem svojega poslaniškega odpovala nočjo s posebnim vlakom, ki se bo ustavil ob naši meji v Postojni, kjer bo počakal, da bo prispel italijanski poslanik s svojim osebjem na grško-jugoslovensko mejo. Računa se, da se bo to zgodilo istočasno, nakar bosta oba vlaka nadaljevala svojo pot.

Atene, 4. nov. o. Italijanski poslanik Grazi je danes odpoval z posebnim vlakom iz Aten. Z njim so odpovali poslaniško osebje, italijanski konzul, osebje konzulata v Grčiji ter člani italijanske kolonije. Z istim vlakom je odpovalo iz Aten tudi okrog 70 nemških državljanov. Vsi potujejo preko jugoslovenskega ozemlja.

Japonci ne bodo zaplenili grških ladij

Tokio, 4. novembra. j. (Domei) Japonska vlada je obvestila Grčijo, da bodo vsi grški parniki, ki bi prispeli v japonske luke, lahko po odložitvi tovora neovirano nadaljevali svoja potovanja kamorkoli. Na podlagi tega zagotovila je grška admiraliteta že obvestila vse proti Japonski plovec grške parnike, da lahko nadaljujejo pot v namembne japonske luke.

Grški konzul v Trstu izvršil samomor ?

Trst, 4. novembra o. Seč sedaj se je zvedelo, da je grški generalni konzul v Trstu Hristo Nikolaids ob pričetku vojne med Italijo in Grčijo izvršil s svojo ženo in dvema sinovoma samomor. Vsi so se zastropili s plinom. Podrobnosti se ne morejo izvedeti.

Bivši prezident Španije umrl

Vichy, 4. nov. s. (Ass. Press) Danes je v Mont Dobanu v Franciji umrl bivši španski predsednik Azana, star 60 let. Azana je živel od lani v emigraciji v Franciji.

Prihod našega novega divizionarja

Ljubljana, 4. nov. Nocoj ob 22.10 je prispel v Ljubljano iz Zagreba novi poveljnik dravske divizijske oblasti brigadni general Ljubomir Stefanović. Na kolodvoru so ga pričakovali njegov brat, dosedanji poveljnik dravske divizije diviz general Dragoslav Stefanović pomočnik komandanta divizije brigadni general Milan Mašić, komandant topništva dravske divizije Ferdo Janes, ban dr. Natlačen in številni oficirji.

Škofovska konferenca v Zagrebu

Zagreb, 4. nov. o. V sredo se bodo pričela v Zagrebu posvetovanja jugoslovenskega episkopata pod predstvom zagrebškega nadškofa dr. Steplina. Ze danes je prispel v Zagreb kotorski škof dr. Butorac, za jutri pa pričakuje prihod ostalih udeležencev konference. Škofje bodo razpravljali o aktualnih cerkvenih zadevah, ki jih je treba rešiti glede na sklepe prejšnjih konferenc, kakor tudi z njevim vprašanji, ki so se pojavila po njihovi zadnji konferenci.

Poplave na jugu

Karlovac, 4. nov. o. Zaradi hudega deževja sta močno narasli reki Korana in Mrežnica. Kolpa je v nekaterih okrajih Karlovca vrla v hiše ter povzročila znatno škodo. Reka Korana je poplavlila velika zemljišča štirih vsaj ter prav tako povzročila mnogo škode.

Sarajevo, 4. nov. o. Na progji Sarajevo—Višegrad se promet razvija zopet normalno. Včeraj je na tej progji skočila s tira 14 vagonov tovornega vlaka. Delavci so očistili progo. Ugotovili so, da so narasli hudourniki povzročili pogrezanje železniške proge. Voda je poškodovala tudi železniško progo Doboj—Tuzla.

Slavonski Brod, 4. nov. o. Pri Slavonskem Brodu Sava rapidno narašča. Okolica je že močno poplavljena. Mnogo prebivalcev v okoliških vaseh in na periferiji mesta se pripravila za evakuacijo. Črnačko in Lonjsko polje sta povsem poplavljeni. Med Staro Gradiško in Slavonskim Brodom so poplavljeni ogromne površine.

Petrinja, 4. novembra. o. Že drugi letošjo jesen je Kolpa prestopila bregove ter poplavlila vse področje v Prokoplju. Voda se je razlila od Karlovca do Siska ter je poplavlila na tisoče oralov polja. Povzročena škoda je ogromna. Ponekod spravljajo kmetje koruzo s polja v čolnih. Velika je tudi poplava na področju srezov Petrinja in Glina.

Slovo nemških nogometašev

Zagreb, 4. nov. o. Davi je nemška nogometna reprezentanca odpovala nazaj v Nemčijo. Sročji je bil prirejen banket v hotelu »Esplanade« kjer se je razvil v manifestacijo nemško-jugoslovenskega prijateljstva. Govorila sta predsednik vrhovne nogometne zveze dr. Andrejevič ter vodja nemškega nogometa Lienemann, ki je dejal med drugim:

»Potovanje v Jugoslavijo, o kateri sem vedno čul najlepše, mi je bilo velik užitek. Nekaj tako prišrnega in tako lepega, kakor danes tukaj, sem le redkokdaj doživel. Zaprta vam s čustvom, da odhajamo iz prijateljske države.«

Svoj govor je končal z željo, da bi se jugoslovenski narod še nadalje v miru razvijal, vedno v prijateljstvu z nemškimi narodom. Zemunška vremenska napoved: Prevladovalo bo oblačno v vsej državi. Tu pa tam v severni polovici dež, posebno v severozahodnih krajih. Ohladitev v zapadni polovici in v severnih krajih, drugod bo pa temperatura nekoliko poskočila.

Naši kraji in ljudje

Kakor smo poročali, je Nj. Vis. kneginja Olga v nedeljo prisostvovala v Beogradu svečanemu vzdanju temeljnih kamnov za novo kuhinjo zimsko pomoči in za delavska stanovanja. Celotna ustanova se bo imenovala po kneginji Olgi. Blagoslovitev je opravil pravoslavni škof Arsenij, župan Jevrem Tomić pa je v daljšem govoru orisal prizadevanja beograjske občinske uprave v prid delavstvu. Nova ustanova bo zgrajena na tako imenovanem Plinirju, kjer so zemljišča v občinski lasti. Na naši sliki so: Nj. kr. Vis. kneginja Olga, minister za socialno politiko in narodno zdravje dr. Srdjan Budisavljević in beograjski župan Jevrem Tomić

Slovenski visokošolci v Beogradu se zvesto oklepajo marljivega Akademskega kluba

Beograd, 4. novembra. Pretekli teden je bil v Trbovljah v znak plačilnega dne in praznikov. Obisk je bil prav dober. Poudarba je zaradi slabega vremena nekoliko zaostajala. Zlasti je izostal dovoz krompirja in zelja. Slednjega so zadnje dni prodali pri nas v velikih množicah po dinarju kg. Precej je bilo tokrat perutnine, piščanci po 16 do 24 din, kokoši po 30 do 45 din po kljuno. Jajca so se spet podražila. Vsi prodajalci so zahtevali din 2 za komad, nekje ženica pa je ponujala celo samo 4 komade za 10 dinarjev. Jabolka so po 6 do 8 din kg, največ srednje vrste. Prodajalci so takoj razprodali vso robo. Grozdje izabela je po din 8. le-

MARTIN KOJC avtor »Učbenika življenja« sprejema dnevno v hotelu »Metropol«, Ljubljana od 17. do 18. življenjska pomoč.

Tržne cene v rudarskem revirju Ob plačilnem dnevu je kupčija močno živahna

Trbovlje, 4. novembra. Tržni dan v četrtki je bil v Trbovljah v znak plačilnega dne in praznikov. Obisk je bil prav dober. Poudarba je zaradi slabega vremena nekoliko zaostajala. Zlasti je izostal dovoz krompirja in zelja. Slednjega so zadnje dni prodali pri nas v velikih množicah po dinarju kg. Precej je bilo tokrat perutnine, piščanci po 16 do 24 din, kokoši po 30 do 45 din po kljuno. Jajca so se spet podražila. Vsi prodajalci so zahtevali din 2 za komad, nekje ženica pa je ponujala celo samo 4 komade za 10 dinarjev. Jabolka so po 6 do 8 din kg, največ srednje vrste. Prodajalci so takoj razprodali vso robo. Grozdje izabela je po din 8. le-

Posledice snega na Gorenjskem Najbolj so prizadeti sadjarji

Radovljica, 4. novembra. Uvod v zimo je za nami. Mnogi, ki so prejšnjo nedeljo večer kar zadovoljno gledali, ki so se z neba vsipale snežinke, so bili v ponedeljek zvečer, še posebno pa v torek jutraj precej vznemirjeni. Dasi prav je snežilo na nezmrzla tla, se je sneg hitro prijel. Usipal se je vedno gosteje in snežna plast se je debelila od ure do ure. V srednji Gorenjski je bilo zapadlo v dolinah kakih 20 cm. V planinah, kjer je pričelo snežiti že v soboto dopoldne, pa se ga je naleto na pol metra. Hvala bogu, da bodo imeli bržčas prav tisti, ki trdijo, da sneg, zapadel pred Vsemi svetniki, ne drži, in tako bodo kmetje

Kulturni pregled

Nekaj besed z Blažem Arničem

Na nočnejšem koncertu bo Beograjska filharmonija izvajala novo skladbo Blaža Arniča »Pesem planin«. Kdaj in kje si zasnoval temeljno misel svoje skladbe »Pesem planin«, ki bo doživela krstno izvedbo pod mojstrsko taktirko Lovra Matačića, dirigenta Beograjske filharmonije? Pesem planin mi je počasi izoblikoval rojstni kraj Luče pod Raduho s svojimi veličastnimi vrhovi, kakor so Ojstrica, Okrešelj, Robanov kot. Vrhovi v dežju in soncu, v viharju in tišini. Kako to, da bo krstno izvedbo slovenskega dela prinesla Beograjska in ne Ljubljanska filharmonija? Prvotno sem imel vso stvar v programu z našo filharmonijo. Govorjenje mi je pa prekrizalo načrt, kajti dirigent Matačić je sam izbral »Pesem planin« za gostovanje. Sicer si je že svoje dni pridržal pravico za vse krstne izvedbe mojih del, za kar sem mu zelo hvaležen. Ali si zaradi tega odločil tudi samostojni koncert? Tudi Poudarjam, samo zato sem ga odložil. Torej ni intriga, kakor navadno pri nas? Ni, čeprav sem jo — slutil. Kaj pričakuješ od Beograjske filharmonije? Predvsem dovršeno umetniško izvedbo, dasi nočem trditi, da naša filharmonija ni zmorna najvišjih umet-

Ti si prav za prav »tvoja voda«. Kar nakrat človek bere: »Matačić... mojster Arnič... Beograjska filharmonija...« Potem pa zopet dolgo ne duha ne sluha o Tebi. Kaj je to v Tvoji naturi, ali se na-

vremenu v nedeljo smo pričakovali spet dež, nekateri pa celo nov sneg in sicer na podlagi starih vremenskih pravil, ki trdijo: če v gori Dobrič v Karavankah prej skopni sneg kakor v dolini, se zima rada hitro povrne. V soboto je že spet deževalo in sneg zdaj kopni v planini in dolini Morda bo dolinski odjugi, ki je tako močna, da je izabila iz zemlje celo močerade in deževnike in se je pravočasno pridružila odjugi v gori, le uspelo preprečiti nadaljevanje prvega nastopa zime. Zeleti bi bilo, da sredno prebredemo tudi nevarno vremensko dobo okrog sv. Martina. Kakor se vidi v prirodi, se nista ne živina cvetana pripravljena na pusto, mrzlo staro, ki s svojim zgodnjim nastopom povzroča precej zla človeku, živalstvu in rastlinstvu. Prav letos, ko je revno ljudstvo zaradi dragega usnja kaj slabo obuto, bi bila dolga, mokra zima neznosna. Pa tudi meščani bi jo težje prenašali kakor druga leta zaradi pomanjkanja gumijskega, ki ga niti za popravilo snežni ni mogoče nabaviti.

Velik požar v Savinjski dolini je napravil za nad pol milijona dinarjev škode

Celje, 4. novembra. Davi okrog 4. je nastal požar v kozolcu gostilničarja in posestnika Ivana Kumra v Kapli pri Sv. Juriju ob Taboru. Zaradi vetra se je ogenj naglo razširil ter je zajel dva jezolca in gospodarsko poslopje. Na pomoč so prihiteli domači in okoliški gasilci, ki se jim je posrečilo rešiti Kumrovo hišo ob državni cesti, v kateri je gostilnica. Odstranili so tudi živino iz hleva ter rešili nekaj poljskih pridelkov. Požar je uničil gospodarsko poslopje, hmeljsko sušilnico in oba jezolca. Škode je okrog 550.000 din. Ni izključeno, da je požar začetnik zlobna roka.

Nepoznan stanovanjski mrčes Podoben je prašu in se zelo naglo množi

Ljubljana, 4. novembra. Vsa mrčesa, ki ga zaneseš ali pa sam vdre v stanovanje, je za snažno gospodinjico najhujša nadloga in gospodinja žrtvuje vse, neumornost in denar, da zatere nadlego. Vsega pomilovanja vredni pa sta zdaj že dve ljubljanski gospodinjici, ki nekega do zdaj nepoznanega, močno nadležnega mrčesa nista mogli zatreti, četudi sta poklicali na pomoč strokovnjake in mestni fizikat. Borita se v živemu prahu podobnim mrčesom že leto dni zama, če tudi sta poskusili razna jima nasvetovana sredstva in jih uporabljali strogo po dobljenih navodilih. Ena izmed gospa je najprej začudeno opazila na pohištvo vedno več prahu, dasiprav je čisto novo pohištvo skrbno negovala in ga redno čistila in brisala večkrat dnevno. Potem je opazila, da so vedno bolj zaprašeni tudi drugi predmeti v stanovanju. Borba s prahom je gospo gnala kar v obup, komaj uro po očiščenju pohištva, je bilo na njem že spet polno prahu. Res, pravo Sisifovo delo! Nekeot pa, ko je vsa zaprepaščena stala pred napra-

Slabe zveze Gorenjcev z Ljubljano Nekaj predlogov, ki so vredni upoštevanja

Kranj, 4. novembra. Ko je preteklo zimo in pomlad »Jutro« nekolikokrat opozarjalo na neugodne zveze Gorenjcev z Ljubljano, so nas tolažili, da bo v maju itak spet vpeljan brzi vlak št. 3, ki odpelje z Jesenic ob 7.45 in pripe v Ljubljano ob 9.05. Ker ni bilo izgle- dova, da v doglednem času temeljito spremenijo za gornjo Gorenjsko neugodni vozni red, smo bili zadovoljni, odnosno smo potrpe, saj je brzovlak št. 3 postal na več postajah in poleti konec koncev v raznih urah, ko je zgodaj svetlo, ni tako težko na oddaljeno postajo k prvemu vlaku. Upali smo tudi, da bodo tisti, ki skrbje za vozni red, toliko uvideli, da bodo pustili brzi vlak št. 3 tudi čez zimo v prometu, ko postane za domačine bolj važen kakor je bil čez poletje.

Samo kratek čas še imate priliko, da si ogledate sijajen in velezanimiv Fox-film o gradnji prekopa Najodličnejši igralci TYRON POWER — LORETTA YOUNG — ANNABELLA. Predstave danes ob 16., 19. in 21. uri.

menoma ne vključuješ v uradno slovensko glasbeno sredino? Ne želim se nikamor vmešavati, najmanj pa v naše... Joj, to bi Ti lahko povedal, da bi bilo kar čudno...! Previden si pa, previden. Zakaj? Zdi se mi, da je tako »lepše«. Težko je s Teboj. Pol ure je vlečem iz Tebe pa nič poštenega ne poveš. Pridi v torek na koncert. Tam Ti bom vse povedal. Kdaj bomo slišali Tvojo celotno »Dumoc«? Duma mi kar naprej leži v srcu in duši. Toda saj veš, so še druge stvari, ki prav težko čakajo. Katere? Predvsem »Simfonija 1940«. Prvi

Razstava „Neodvisnih“

Skupina mladih slikarjev in kiparjev, ki že več let nastopajo pod sinobeličnim imenom »Neodvisni«, je priredila po svoji reprezentanci zagrebški razstavi osmo umetniško razstavo v Jakopičevem paviljonu. Njih nastop v Ljubljani je vzbulil še posebno zanimanje zaradi tega ker se je skoraj celotna zagrebška zbirka izjemno tona prodanih del preselila k nam. Tako je torej ljubljanskemu občinstvu omogočeno, da na lastne oči vidi in presoja nove stvaritve »Neodvisnih«, ki so v Zagrebu predstavljale sodobno slovensko umetnost. Razstavljači klub združuje vrsto vsega spoštovanja vrednih, nikdar mirujočih plodovitih likovnih umetnikov, ki so si postavili za najvišjo točko svojega programa ustvarjanje v sodobnem duhu in z naslonitvijo na sorodna umetniška gibanja evropskega zapada. Njih razstave hočejo

Delo za izboljšanje prilik naše obmejne šolske mladine je ukazujoča dolžnost slehernega Slovenca! — Dne 10. novembra 1940 dokažimo, da se v polnem obsegu zavedamo te dolžnosti!

Kakšno škodo pa zgodnja zima povzroča v rastlinstvu imamo priliko videti zdej, ko kopni prvi sneg po sadovnjakih. Sneg je polomil mnogo sadnega in tudi precej gozdnega drevja. Toda prava škoda se vidi šele zdaj. Veliko sadnega drevja je težka, mokra snežena odeja prevrnila in izpulila s koreninami iz rahle zemlje. Precej mladega drevja je teža snega zlomila v deblih, večini pa je polomila vrhove in odkrnila vejevje. In vendar niti zdaj, ko je že veliko sadnega drevja uničenega ali poškodovanega, noče listje odpasti. Le nekateri vrste, posebno gorenjske voščence, so pravočasno, pred prvim snegom, slekle poletne suknjiče in so ostale nepoškodovane. Največ so trpele tiste vrste, ki bujno zelene in dolgo držijo listje. Če se bodo še v naprej ponavljale tako neugodne jeseni, kakor so bile v zadnjih letih bodo morali sadjarji na Gorenjskem pač vse to upoštevati pri sadnem izboru.

Šenim pohištvo, vsa obupana nad brezplodnim delom, je hotela dognati, kak prah je to in odkod se jemlje. Pogledala ga je živo in od blizu. V svojo grozo je nesrečna gospa opazila, da je ves prah živ in da se sama bori že mesec — ne s prahom — temveč s strahotno hitro se množimim mrčesom. Nesrečnica je mogla že tudi opaziti mrčes v žimnicah in na oblekah.

Vsa sreča v tej hudi nadlogi pa je, da se mrčes ne loti tudi človeka. Mrčes je pohištvo, oblačilo in žimnice bolezni, kakor je peronospora trti, garje pa človeku in živali. Kakor smo že rekli, je vsa borba gospe, strokovnjakov in mestnega fizikata z mrčesom ostala do zdaj brez učinka. Ker je pa mrčes lahko prenosljiv in se hitro množi, je v prid higieni stanovanj vsega mesta, da se strokovnjaki in mestni fizikat za ta primer okužitev stanovanj še posebej zanimajo in najdejo sredstvo, da se mrčes zatere, preden bodo okužena še druga stanovanja. Mrčes je kaj lahko na oblekah in čevljih prenesti v druga stanovanja. Če bi kdo poznal ta mrčes in vedel svetovati, kako ga je moč zatreti, je naprosen, da nam to spoči.

Slabe zveze Gorenjcev z Ljubljano Nekaj predlogov, ki so vredni upoštevanja

Prav zdaj ko se je skrčil dan in se zdani šel pred šestimi zjutraj, pa je vlak, s katerim smo imeli edino ugodno zvezo z Ljubljano spet ustavljen in sicer z motivacijo, da se mora štediti s kurivom in zaradi preobremenjene proge. Štedenje je prišlo več ali manj v poštev, toda preobremenjenost ne gre na naš račun. Upajmo, da drži, da so vlaki, ki tvorijo zvezo, med podeželjem in glavnim mestom z gospodarskega in kulturnega stališča vsaj tako važni kakor tranzitni vlaki. Da bo pa volk sit in koza cela, naj bi se že enkrat vozni red spremenil temeljito. Kakor je bilo že pri več prilikah poudarjeno, vlak št. 911 prezgodaj odhaja z Jesenic, odnosno z Bohinjske Bistrice in Rače-Planica, vsaj pozimi. Namesto tega vlaka bi bil gotovo veliko prikladnej-

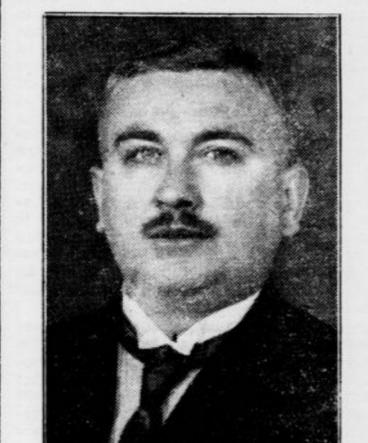
Samo kratek čas še imate priliko, da si ogledate sijajen in velezanimiv Fox-film o gradnji prekopa Najodličnejši igralci TYRON POWER — LORETTA YOUNG — ANNABELLA. Predstave danes ob 16., 19. in 21. uri.

stavek že imam, bo pa v štirih stavkih. O Tvojem koncertu za orgle in orkester sem nekaj slišal! Bo. Na pomlad 1941. Tudi na opero misliš. Priznaj! Priznam, vse, kar hočeš. Na vrata in pol mislim, toda kaj bom lahko izvršil, resnično dokončal, tega Ti pa v resnici ne morem povedati, saj tavam kakor vsi v teh dneh od sekunde do sekunde skozi množico negotovosti. Radovednost mi očitaš? Prav. Meni je vseeno, hoš imel pa krajši intervju. Tako. Neham. Niti to Te ne vprašam več, kdaj in kje bo koncert Beograjske filharmonije, kjer bodo izvajali prič Tvojo »Pesem planin« pod taktirko mojstra Matačića... I. T.

biti in tudi so nekako zrcalo sodobnih slikarskih smeri. Pri tem je zanimivo, da beseda »sodobnost«, kakor jasno kaže prav primer te razstave, ne pomeni več revolucije, kakor smo jo doživljali v času ekspresionizma, kubizma in drugih poveljnih struj; nasprotno: kaže vrnitev iz razburkanih valov skrajnostnih eksperimentov v varno zatišje čistega samoslikarstva in samokiparstva. Danes lahko že ocenjujemo umetnine, ne da bi rabili tisto čezmerno literarno besedoslavlje, ki je znalo pripovedovati toliko čudes o novi umetnosti polpreteklega časa, umetnosti, ki se danes očitno pogreza v temo pozabljenja... Nič ni bolj naravno, kakor da so mladi umetniki že zaradi svoje mladosti borbeno razpoloženi in da hočejo korakati v prvih bojnih vrstah napredka, zaničujoč vse, kar je ustvarila pred njimi starejša generacija. Tako je bilo vedno. Danes je ta starejša generacija — generacija ekspresionistov. Vse risarske, barvne, tehni-

si osebni vlak št. 931, ki odpelje z Bohinjske Bistrice ob 6.55 in prihaja na Jesenice ob 7.40. Ta vlak, ki vozi le do Jesenic in je imel do zdaj zvezo z brzim vlakom št. 3, bi v primeru, da bi bil podaljšan do Ljubljane, prihajal v Ljubljano okoli 9.40. Tako bi popolnoma nadomestil izostali brzovlak. Posebno prikladen bi bil za obiskovalce Kranja. Najbolj neprimeren pa je na vsak način vlak št. 913. Prihaja v Kranj ob 11.22, v Ljubljano pa ob 12.13 in tako kaj malo opraviš v Kranju, v Ljubljani pa prav ničesar. Opoldne so zaprte vse prodajalne in večina zasebnih uradov. Prav nič pa tudi niso veseli opoldnanski obiskovalci v državnih uradih. Zveze pa omenjeni vlak tudi nima nobene posebne, vsaj po glavnih progah ne. Enkrat naj bi bil upoštevan glas iz ljudstva.

Dr. Fran Minař
Pred petindvajsetimi leti je prišel v Ljubljano češki zdravnik dr. Fran Minař, doma iz Olomouca, ki se je bil znanstveno izpopolnil v Pragi in Olomoucu. Po prevaru je ustanovil ortopedski oddelek obč. državne bolnice. Postal je njegov šef. Oddelek je moderniziral in dvignil na višino

tedenje znanosti. Pričelo se je njegovo marljivo znanstveno delovanje. Odsel je k slovitemu italijanskemu specialistu prof. Puttiju v Bologno, od tam pa kasneje še v Pariz na kliniko prof. Ombredannea. Posebno skrb je posvetil slovenskim invalidom in pa od prirode ali po nesreči prizadetim, ohromeli mladeži. V tej zdravniški negi je pač potrebna prav posebna mera človekoljubja.

Dr. Minař je napisal doslej nad 50 znanstvenih in popularnih razprav, večinoma v slovensčini, strokovne pa tudi v češčini, nemščini, francoščini, srbohrvaščini, italijanščini in angleščini. Ves čas je v tesnem literarnem in znanstvenem stiku s prvimi specialisti zapadne Evrope, s katerimi izmenjuje svoje publikacije. Sodeloval je na vseh kongresih Mednarodnega društva za ortopedijo in travmatologijo, vzbujajoč s svojimi analizami in zdatnimi predlogi polno priznanje. Pa tudi na domačem vrstu je pričel pridno orati v dobrodelnih in narodnih društvih. Pri Sokolu na Taboru je od njega ustanovitev vodja zdravstvene službe in zdravniški svetovalec. Pri telesno kulturnem društvu »Ateni« je posvetil mnoge svoje sile ortopedični telovadbi. Od arthroplastičnih vprašanj, od zdravljenja tuberkuloze kosti od spastičnih ohromljenj od zdravljenja hrbtnice in drugih važnih ortopedskih problemov se je izkazal kot odličan zdravnik. Bratu Čehu, ki je prišel med nas in zgradil dotlej pri nas nepoznano vedo in prakso ter se življal med nami, kakor naš človek, čestitamo ob njegovi petdesetletnici

Nepozabni prizori strašnih puščavskih viharjev — nadčloveška borba človeškega genija z naravnimi silami — Napoleon III. — cesarica Evgenija — ljubezen — obup! NEPOZABNO! AKTUALNO! KINO MATICA, tel. 22-41

Domače vesti

* Zlati orla, dar kralja Petra. 40. razred višje šole vojne akademije je te dni končal pouk in v nedeljo dopoldne so bile mladim oficirjem svečano razdeljene diplome. Kralja je zastopal general Pavle Barjak-tarevič, vojnega ministra pa general Mirko Mihajlovič. Kraljev zastopnik je izročil artiljerijskemu poročniku Vladislavu Vladislavjeviču, ki je najbolje dovršil šolo, zlato zapesno uro. Poročnik Vladislavjevič je tudi že nižjo vojno šolo dovršil kot najboljši odličnjak in je dobil kraljevo sabljo.

* Narodna svečanost v Sremski Mitrovici. V nedeljo so v Sremski Mitrovici praznovali 22letnico prihoda srbske vojske. Kakor je bil pred 22 leti navdušeno sprejet drugi bataljon 5. pešpolka, tako je bilo tudi to nedeljo, ko so se spet pojavili oni, ki so tistega srečnega dne v začetku novembra 1918 prvi stopili na tla Sremske Mitrovice. Iz Beograda sta se pripeljala brigadni general Ljubomir Maksimović in polkovnik Andjelković z drugimi uglednimi gosti, ki jim je bil prirejen pristen sprejem. Kralja je zastopal konjeniški polkovnik Vojislav Petrovič, ki je bil prav tako povsod deležen toplih pozdravov. Po službi božji je general Maksimović v krasnem govoru obudil spomine na zmagoviti prehod srbske vojske čez Savo. Po banketu je bila velika narodna veselica.

* Imejitvi Belega orla z meči so zborovali. Kakor nosilci najvišjega odlikovanja Karadjordjeve zvezde z meči, so ustanovili svoje združenje tudi oni borci, ki so si z junaštvom priborili v vojnah za svobodo odlikovanj Belega orla z meči. Njihov namen in želja je, da se glede pravic in ugodnosti izenačijo z vitezi Karadjordjeve zvezde. V nedeljo so imeli v veliki dvorani Oficirskega doma v Beogradu svojo tretjo redno letno skupščino. Udeležba je bila prav častna. Zborovanju je ves čas prisostvoval kot posebni opaslanec ministra vojske in mornarice poveljnik mesta Beograda, armijski general Milorad Petrovič. Skupščino je vodil predsednik Djordje Lazić, armijski general v pokloju. Naglasil je pričakovanje, da bodo odlikovanci z Belim orlom prav kmalu dobili s posebnim zakonom tisto, kar želijo. Razprava je bila živahna. Tudi nadalje ostane general Lazić na čelu odbora.

* Priznanje železničarjem. Glasnik železničarjev in brodarjev od 1. t. m. objavlja na uvodnem mestu naslednje sporočilo prometnega ministra inž. Nikole Bešlića: »Minister vojske in mornarice je poveljal požrtvovalno, vestno in vztrajno delo celotnega osebja državnih kakor tudi banovinskih in zasebnih železnic in brodarstva. Ko s posebnim zadovoljstvom objavljamo to pohvalo vsemu osebju, železniškemu kakor brodarstevu, vas pozivamo, da tudi še nadalje požrtvovalno vztrajate v svoji naporni službi!«

* Počastitev vojvode Tankovića. Društvo starih četnikov v Skoplju je v nedeljo priredilo spominsko svečanost v počaščenje 25 letnice smrti slavnega četniškega vojvode, pešačijskega majorja Vojislava Tankovića. Po zadušnici je bila svečanost v Oficirskem domu, kjer so se zbrali poleg številnega občinstva najodličnejši predstavniki z banom Rafajlovičem in armijskim generalom Ilijom Brašičem na čelu. Pevsko društvo »Mokranjci« je zapelo več pesmi, med njimi četniško himno. Predsednik društva starih četnikov v Skoplju Ljubisa Brsalović pa je v lepo zasnovanem predavanju orisal herojski lik pokojnega Tankovića, ki je bil najspresnejši organizator srbskega četniškega pokreta v Južni Srbiji. Vojta Tanković je najuspešneje organiziral obojniški pokret v Kumanovu, in Kratovem in na Celopeku. Organiziral je bosanske revolucionarje in se slednjič z velikim junaštvom boril pri obrambi Beograda. Padel je 23. oktobra 1915 pri Trsteniku.

* Na farmaceutski fakulteti v Zagrebu so bili pretekli teden diplomirani: gđ. Rozman Franči iz Ljubljane, gg. Albanže Nadan iz Maribora in Malavaiže Tone z Vrhnike. Čestitamo!

* Diploma. Na pravni fakulteti v Ljubljani je bil diplomiran gospod Prineč Alojzij, dipl. konzul. akad., sin uveljanih staršev iz Laškega. Iskrene čestitke!

Zdenku Kalinu je vodilna sila tisto lepoto občutek, ki ustreza splošnim estetskim načelom, kakor so zakoreninjena že od nekdaj v slehernem iskreno čutečem človeku. Naj temelje na tračiji tisoletij. Njegov ležerji akt je tipičen primer dela umetnika, ki mu je lepo žensko telo izvor inspiracije, a mu takisto nudi priložnost temeljitega študija proporcij in oblik, ne da bi pri tem zašel v sladkobo. Enako dognana je tudi bronasta statueta »Pri kopanju, ki predstavlja stoječe dekde v klasično lep' pomono vzravnani poz. Isti čut za lepoto se očituje v Kallinovih portretih, predvsem v »Glavi mladeniča«, saj osvaja gledalca ne le zaradi mojstrske izdelave, marveč tudi zbog pravilnosti in mladeniške lepote obličja. Nehote opažamo sorodnost izražanja v delih Zdenka Kalina s kiparskimi mojstrovini njegovega brata Borisa. Nov dokaz, da je individualni način umetnostnega izražanja globoko zakoreninjen v notranjosti umetnika. Pri kravnem sorodstvu je sorodstvo duš in zato sorodnost umetniškega izraza pač naravna zadeva.

Karel Putrih ni tako nežne narave in išče lepoto v močatih in junaških tipih (lepi in anatomsko dognani moški torso!); če pa modelira žensko telo mu ni toliko do izrazitosti posameznih anatomskih oblik, kolikor mu je do učinka celote, kar dosega s poenostavljanjem in komaj naznačenim stilizacijo. Njegovo glavno delo »Samota« kaže umetnika v polni stvarjalni moči, tako v kompoziciji, kakor tudi v izvedbi. Prav izvrstna in realistična je glava mladeniča, izdelana v pečeni glinici. Partija okoli ust je posebno zgovorna. Razstavil je tudi ljubko glavico »Moja« in »Koperterja«, ki v svojem izrazu izdaja pod-

* Visokosolci. Družba sv. Cirila in Metoda priredi dne 10. novembra 1940 po slovenski zemlji veliko narodno zbirko v pomoč bratom in sestram na naših mejah. Vaša dolžnost je da s svojim sodelovanjem dokazete svojo narodno zavednost. — Akademska združnica CMD

* Potovanje na Oplenec in Beograd, ki ga priredi Zveza bojevnikov v Ljubljani, bo nepreklicno v času od 8. do 11. novembra 1940. Odhod v petek z brzovlakom ob 20. uri, povratek v ponedeljek ob pol 10. uri dopoldne. Naknadne prijave so mogoče samo še do srede 6. t. m. opoldne v pisarni Zveze bojevnikov (palača Grafike) v Ljubljani, Masarykova cesta.

* Začasno zaprta cesta. Sresko načelstvo v Kranju je odredilo zaporo banovinske ceste na odseku Kranj-Kokrica za ves promet. Promet je usmerjen po banovinski cesti Naklo-Kokrica-Predosile-Brinof. Gradbeno vodstvo je označilo zaporo z mednarodnim znakom.

* Poslednja pot starega narodnega borca. Sokolsko društvo na Jesenicah je zadnji čas izgubilo dva najbolj izrazita predstavnika starega sokolskega rodu, moža, ki sta stala že ob zibelki društva. Pred meseci je legel v grob najstarejši jugoslovanski sokolski praporščak Miha Artelj, v soboto popoldne pa so zvesti sokolski borci sprejeli 75letnega Albina Hauptmanna na njegovi poslednji poti. Po cerkvenih obredih je krenil dolg žalni sprevod na župno pokopališče. Za križem in nosilci vencev so v častnem številu stopali jeseniški gasilci z zastavo. Sledilo je odposlanstvo jeseniškega Sokola s praporom, nato sokolska godba. Dalje so stopali Sokoli v civilu z župnim starešino br. Špicarjem iz Radovljice. Za krsto in sorodniki so se zvrstili sosedje, trgovci in obrtniki, prijatelji in znanci, mnogo žena in deklet. Na pokopališču je godba zaigrala v poslednji pozdrav, nakar je zemlja sprejela v svoje naročje dobrega očeta in neuklonljivega narodnjaka. Ohranjen mu bo časten spomin.

* Ugotovitve o umrljivosti otrok. V nedeljo dopoldne se je v Zagrebu pričel hrvaški socialni teden. Slavnostni nagovor v veliki franciškanski dvorani je imel nadškof dr. Stepinac, nakar so prečitali pismo bana dr. Šubašića, ki poudarja, da je treba poslej posvečati čim večjo skrb na predku hrvaških družin in da se zlasti omeji bela kuga. O prirodnem naraščanju Hrvatov je predaval tajnik oddelka za socialno politiko prof. Peterčič. Navedel je, da so Hrvti prešli v 19. stoletje v skupnem številu 1.374.000 duš, kar je manj, kakor jih je bilo po verjetnostnih računih za vladanja kraljev Krešimira in Tomislava. Od polovice 15. do konca 18. stoletja Hrvti številčno niso naraščali. Šele ko je popustila napadalna sila Turkov, je začel hrvaški narod naraščati. Prevelika je umrljivost otrok. Otroci umirajo največ prva dva tedna po rojstvu, največ zaradi boleznih dihalnih in prebavnih organov. Vobče umira hrvaški narod do 70 odstotkov za raznimi nalezljivimi boleznimi, ki bi se dale z boljšim zdravstvenim skrbstvom zelo omejiti. Letos izkazuje številčno stanje 4.442.000 Hrvatov. Če bo letni prirastek vsaj 1.1%, je zaključil prof. Peterčič, potem bo leta 2.000 okrog 8.417.000 Hrvatov, kolikor jih hrvaška domovina lahko prehrani.

* Tri dni brez električne razsvetljave zaradi visoke vode. Iz Poličan smo prejeli: Ko je na praznik vseh svetih začelo snežiti, je bil sneg močker, sproti se je talil in je Dravinja spet močnejše narasla ter je čez noč udarila iz struge, kar je letos na dnevnem redu. Zaradi visoke vode, ki se zbira ob električni centrali, kar tri dni nismo imeli razsvetljave. Prebivalstvo, ki mora redno plačevati razsvetljavo, je zaradi večne teme nezadovoljno. P-sobno pa poslušalci radia, ki ravno ob deževnih dneh najrajši sedijo doma in poslušajo, kaj se godi po svetu. Voda, ki stoji po njivah in travnikih, ovira kmetu delo, saj še ni prišel do tega da bi zoral za ozimlino. Tako bo setev zaostala. V zemlji je dalje še mnogo pridelkov (repa, korenje, pesa, zelje), ki jih zaradi stalnega slabega vremena ne morejo spraviti domov.

* 18letno dekle išče svojo mater. Ganljivo usodo svojega življenja je razodela 18 letna Smilja Trbojevičeva, gojenka zavoda za zdravstveno zaščito mater in otrok iz Novega Sada. Naprosila je uredništvo »Politike«, da objavi njeno pismo, s katerim po vsej Jugoslaviji išče svojo mater. Dekle pravi: »Rodila sem se v Pančevu 15. marca 1922 kot nezakonski otrok Mare Trbojevičeve. Septembra 1924. sem bila kot najdenka oddana v Dečji dom v Subotici. Dve leti nato so me dali v Dečji dom v Beli Cerkvi, nato so me dalje oddali v Sento, v Novi Sad, in v Srapar. Obiskovala sem meščansko šolo in sem v Molu opravila za-

pisatelj kaj redek pojav, pomeni spis dr. Iva Šorlija neke vrste slovnostni dogodek in ga je treba s posebnim poudarkom vpisati v slovensko kulturno kroniko.

* GOSTOVANJE A. DERMOTE
V petek je gostoval v ljubljanski operi član dunajske Državne opere, tenorist Anton Dermota, ki je pel Lenskega v »Evgeniju Onjginu«. Kot pevec nam je poudaril kvaliteta sicer znan, vendar tokrat očividno ni bil dovolj razpolozen, zato njegova vloga ni izvenela s tisto mehko in zvočnim sijajem, kakor smo pričakovali. V višinah mu je bil glas nekoliko težak (razen v poslednji njegovi sliki, ko je razvil potrebno polnost), v nižini pa nekoliko slaboten. Seveda pa sta pri vseh navedenih pomanjkljivostih tokratne izvedbe prišle njegova glasovna kultiviranost in tehnika do polnega izraza. Zdi se mi samo, da je ta vloga nastudirana morda nekoliko preveč formalno, tako da pri tem stopa doživljajska stran dokaj občutno v ozadje, zato je vtisk na poslušalca kajpada nekoliko zmanjšan. Morda je tu razlog že omenjeno nerazpoloženje, verjetneje pa specialna metodna smer pevškega izobraževanja. Gosta so poslušalci oziroma gledalci nagradili s priznanjem.

Omeniti pa moram, da petkova uprizoritev Evgenija Onjgina ni ustrezala potrebni umetniški nivoju. Orkester in zbor čisto nista bila skladna, prav tako tudi ne vsak zase. Tudi zasedba vlog je pri nekaterih neprimerna in za umetniški učinek vprav kvarna; omenjam le n. pr. Popova, ki vlogi Evgenija niti igralski niti pevski ne ustreza. Končno naj pripomnim, da je potrebno izgovorjavo ruskih imen izvesti pravilno, tembolj, če se trudijo prilagoditi (karikirano!) francosko izgovorjavo v isti operi. Po večkratni izvedbi, ki jo je doživel »Evgenij Onjgin« v naši operi, bi človek namreč pričakoval vedno popolneje izdelavo, predvsem v tehničnem pogledu. Dirigiral je Niko Štrifof, od—

Na slovenskem knjižnem trgu. Naša založba v Ljubljani bo izdala te dni za tridesetletnico smrti Leva Tolstojja spis Maksima Gorkoga »Lev Tolstoj« v prevodu in z uvodom Josipa Vidmarja. — Ista založba je pravkar izdala odlično knjigo M. Iljina »Priroda in ljudje. Povesti o borbi človeka s prirodnimi silami.« O tej nenavadno zanimivi prirodoslovno-tehnični knjigi prinesemo v kratkem podrobnejše poročilo. — V začetku decembra izide pri Naši založbi roman Prežihovega Voranca »Doberdob« (Črna vojska—Doberdob—Lebring—Judenburg).

* Časten jubilej je v nedeljo praznovala zadruga srbskih obrtnikov v Novem Sadu. Dopolnila je 70 let svojega uspešnega in zaslužnega narodnega in kulturnega dela. Proslava je bila zelo obširna. Zadruga je prejela nov prapor, ki ji ga je poklonil novosaški bogataš Milosavljevič.

* Zahvala vzorni učitelji. Iz Dolenskih Toplic smo prejeli: Presenetila nas je novica, da nas zapusti ga. Gizela Ženova. Bila je učiteljica za ženska ročna dela v Soteski, a je poučevala isto tudi na naših topliški šoli ter v kočevski vasi Poljanah. Težavna in utrudljiva je bila njena služba, saj je potovala peš iz šole na šolo. Vsi smo jo spoštovali. Nikdar se ni ustrašila slabega vremena. Vkljub hudemu mrazu, snegu ali dežju je zmagala njena vztrajnost in izpolnjevala je svojo službo vestno in vzorno.

V kmečkih domovih v vsej topliški okolici se najdejo narodna ročna dela njenih učenk. Vcepjala je svojim učenkam vedno ljubezen do naše narodne noše, do domačih del ter do cvetja, ki tako izpopolnjuje naše kmečke domove. Po 30 letnem vestnem in neoporečnem službovanju ji izrekamo toplo zahvalo za iskreno željo, da bi na novem službenem mestu v št. Jermeju uživala vso srečo in zadovoljstvo, kar obsega kot vzgladna vzgojiteljica in žena za služi.

* Obžalovanja vreden dogodek. Za razmere na nekaterih šolah je posebno značilen primer, ki se je pripetil te dni v šibeniški sili lastnika in urednika nacionalnega tednika »Nova Tribuna«, osmošolcu Ernestu Vitaljanju. Za časa odmora na šibeniški gimnaziji so nekateri dijaki peli razne pesmi, katerih vsebina nikakor ni v čast omladinam ljudem, kakor tudi ne domovini Hrvatski. Jugoslovanski nacionalni dijaki so mirno in brez besed opazili svoje tovariše. Med njimi je bil tudi mladi Vitaljan, na katerega so nasprotniki imeli posebno piko. Naenkrat je bil Vitaljan nepričakovano in zahrbtno napaden od nekoga tovariša. Z bokserjem je bil udarjen v glavo tako močno, da je ves krvav obležal s prebito čeljustjo in izbitimi zobmi. Nezavesten je bil toliko časa, dokler ga niso prenesli v šolsko polikliniko. Preiskavo vodi šolske oblasti in policija. Dozdej je bil od policije kaznovan le en jugoslovanski nacionalist in sicer zaradi tega, ker je prišel k smrtno nevarno ranjenemu tovarišu in razburjen klical na pomoč.

* 108 let je star črnogorski junak Ignjat Milošević, ki se je boril ko vstaš proti Turkom in zdaj zadovoljen živi v vasi Dragovci pri Nevestinju. Rodil se je leta 1832. Kljub visokim letom pride vsakega prvega v mesecu v Nevestinje, da lastnoročno dvigne svojo vstaško pokojnino 418 din. Vas Dragovica je oddaljena od Nevestinja 25 km, toča starega junaka še malo ne ovira ne vročina ne sneg in vihar. Vsakega prvega krepko premeri svojih 50 km. In če bi bilo treba večkrat dvigniti pokojnino, bi pač Ignjat še večkrat opravil to pot.

* Mater je vprlo hčerke povozil brzovlak. Stana Asanovičeva, žena peticila kosar iz Vranskega Priboja, je v družbi svoje hčerke nabirala vejevje in bičje blizu železniškega mosta. Ko je nabrala veliko butaro, je hotela čez most na drugo stran. Bila je preobložena z vejevjem, ko je prihrumel brzovlak iz Skoplja, zgrabil vejevje in je potegnil nesrečno mater podse. Hčerka se je k sreči rešila.

* Zakasnela pomoč. Iz Gornje Radgone nam pišejo: Nezatožarjenji sladkor za sladkanje mošta je prispel, toda dobilo ga vsi naročniki v znatno manjših množinah, kakor so ga bili naročili. In sicer dobi vsak približno le tretjino naročenega. Ker je mošt v kletih onih vinogradnikov, ki so končali trgatve že pred 14 dnevi, pričel vreti, je prispel sladkor prepozno ter se bodo sladkanja lahko poslužili le oni vinogradniki, ki so trgatve te dni opravili. Oni pa, ki sladkorja zaradi zakasnelosti ne vzamejo, ga ne morejo odstopiti v prid drugim naročnikom, ki si bodo morali manjkajočo množino nadome tti s trošarskim sladkorjem. Cene vinskega mošta izbranih vrst stalno rastejo. Izredno visoko ponudbo je prejela te dni neka vinogradna vlenosostnica za kvaliteten vrsto silvanca z 22° sladkorja po 20 din. Tu di jabolčnik se že prodaja po 6 din liter, kakor nedavno vinski mošt.

* Raznesarjeno truplo brez glave in nog so našli na železniški progi med Sušakom in Reko. Šele po daljšem iskanju so našli obe nogi nekaj metrov daleč stran od trupla, glave pa sploh niso mogli najti. Po daljši preiskavi je bilo ugotovljeno, da je pokojnik 39letni Andrej Grubišič, lastnik gostilne »Sloge« s Sušaka. Izprva je vse

DANES veliki muzikalni film iz življenja kralja valčka IVANA STRAUSSA
VELIKI VALČEK V gl. vlogah: Luise Rainer, Fernand Gravet, Milica Jurkus.
Film prelepe, opojne muzike in divnih melodij, ki ga ne boste nikdar pozabili!
KINO SLOGA, tel. 27-30.
Predstave danes ob 16., 19. in 21. uri!

kazalo na zločin, toda je več verjetnosti, da je šel spontovojno v smrt, ker je že dalje časa živel ločen od žene in otroka.

* Poroke. V Sabcu sta se poročila 31. oktobra dr. Samo Doštal, poštni uradnik in gđ. Jelka Barličeva, oboja iz Ljubljane. — Na Brezjah sta se 20. oktobra poročila g. Dominik Kužnik ml., sin dolgoletnega načelnika Sokola v Trboviah in gđ. Anica Dimnikova, hčerka pokojnega g. dr. Ivana Dimnika iz Krškega. — V Soteski na Dolenskem sta se vzela Anica Omahnova, šolska upraviteljica in Ludvik Blatnik, mesarski obrtnik Novoporečnem želimo mnogo sreče!

* Zdravilišče Dobrna pri Celju objavlja prezled gostov za dobo od 1. januarja do 31. oktobra tl. Od vseh gostov je bilo iz Jugoslavije 3800, iz tujine na 93. Skupno je bilo 55.924 nočnih. Lansko je bilo v isti dobi 3868 Jugoslovancev in 185 tujcev, nočnih pa 62.394. Upadek je torej spričo današnje nemirne dobe neznamen in je imela Dobrna letos prav tako kakor Rogaška Slatina, zadovoljivo sezono.

* Roblekov dom na Begunjski je odslieslaj zaprt.

Iz Ljubljane

Gregorčičeva - Gruntarjeva Javna knjižnica, o katere ponovni otvoritvi preteklo nedeljo smo poročali je nameščena v lepih prostorih naviliona Sokola I na Taboru, nasproti cerkve Srca Jez. sovega. V dveh okusno urejenih sobah so po politične razvrščene številne slovenske nemške, francoske itd. knjige. Če se zatopi v skrbno sestavljene kataloge, spoznaš da vsebuje ta knjižnica zaklad nekaj prav vrednih knjig tako med slovenskim kakor med nemškim odličkom Organizatorji so se potrudili tudi da zadostijo tudi povpraševanju po najnovejših izdajah tako da ima to novo prosvetno žarišče vse poroje, da se v tem mestnem okolju ki je dolepel pogrešal podobne ustanove, razvije v največjem obsezu. Vsekar bi bila to tudi najlepša nagrada marljivim delavcem, ki se zanjo tako dobitno trudijo. Z današnjim dnem bo knjižnica dostopna javnosti in bo poslovala vsak torek četrtek in soboto od 16 do 20 in v nedeljo dopoldne od 9 do 12 ure. Vsak kdor si želi zanimive knjige in lepene čtivo naj poseti Gregorčičevo-Gruntarjevo knjižnico, kjer se mora ob pristopu izkazati le s primerno legitimacijo in bo za sirono odškodnino prilazno postrežen. Posebitno ko knjižari, ki so vam na razpolago obenem pa boste imeli tudi prijetno zavest da pomagate kulturno-prosvetni ustanovi, ki je podoro vse vredna.

Učlo žen zadržark obveščanečnice, da začne spet z rednimi mesečnimi predavanji v zimskem času. Prvo tako predavanje bo v sredo 6. t. m. ob 20. uri v prostornih glasbenega pevškega društva »Sloge« Pražakova ulica 19. Naše delo v bodoče. Vabljenje tudi druge žene-gospodinje, ki še niso našle članice.

Nov grob. V starosti 73 let je umrla gospa Antonija Chalupnikova, soproga posestnika in mesarja. Pogreb bo danes ob pol 15. uri pri Sv. Križu. — Blag ji spomin, žalujočim naše sožalje!

Uzbranje voska na pokopališču pri Sv. Križu v prid mestnim revežem je kakor nam poročajo z magistrata prav dobro uspelo. Ker je bilo zbranje prire eno prvih občinstvo še ni bilo dosti poučeno o novi dobrodelni akciji. Zato občinstvo samo ni sodelovalo pri zbiranju voska dogorelih sveč, temveč je bilo močose v glavnem zbrati samo tiste ostanke sveč, ki so jih pobrali sodelavci akcije z grobov. Pri tem so pa dobili tudi nepoklicane pomočnike, ki so na nabrani vosek shranjevali v svoje umazane malhe. V tatiške bisaze je izginilo tudi mnogo celih sveč, saj so se tatovi znali izogibati celo policijski straži. Kljub temu je bila pa nabrana precej velika količina voska, da bo tudi sedaj šele pričeta in prvih preizkušena akcija gotovo revežem prinesla čedno podoro.

Učlo društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v Ljubljani obvešča svoje člane in dobrotnike, da je nizev dolgoletni odbornik in podpredsednik gospod ravnatelj Ivan Ržger umrl. Društvo vabi in prosti svoje člane, da se pogreša dne 5. t. m. ob pol 15. urliška veža v Šlagerjevi ulici, polnoštevilno udeležje.

Razstava »Kluba neodvisnih« v Jakopičevem paviljonu je vredna najširše pozornosti ljubljanskega občinstva. Dvanajstletna naša slikarjev in kiparjev kaže s svojimi izbranimi deli, da imamo Slovenci v vrstah mladih umetnikov resnične in mnogo obetajoče talente. Najlepše do-

živetje za vsakega prijatelja upodablajoče umetnosti je obisk razstave v Jakopičevem paviljonu!

Učlo Vrtnarski tečaj. Kakor smo poročali že v nedejski številki, se prične drvi ob 19. pri sadjarjski in vrtnarski podružnici Ljubljana I. poučni tečaj o pridelovanju zelenjave, sadja in cvetja na malem domačem vrtu. Tečaj bo v kemijski dvorani I. drž. realne gimnazije v Vegovi ulici. Otvorite tečaja z uvodno besedo predsednika podružnice dr. Spiller-Muysa o gospodarskem in socialnem pomenu malega vrta, nato predavanje inž. Lovstika Jožeta o pripravi zemljišča za mali vrt o rigolanju in izboljšanju zemlje, o gnojenju in kolobarjenju ter o uporabi modernega vrtnega orodja. Vstopnine ni.

Učlo koncert Beograjske filharmonije, ki bo drvi ob 20. v dvorani Uniona, so razprodane že vse vstopnice. Na to opozarjamo vse zainteresirane, da se ne bi zastonj trudili za nabavo novih vstopnic ali računali s tem, da bodo dobili vstopnice še pred začetkom koncerta.

Učlo Izgubljena denarica z večjo vsoto denarja je bila minulo sredo 30 oktobra najdena na živilskem trgu ter jo lasnik dobi v tržnem uradu v I. nadstropju Mahrove hiše na Krekovem trgu št. 10.

Učlo Orkestralno društvo Glasbene Matice sporoča svojim članom, da je rečna vaja zaradi torkovega koncerta beograjske Filharmonije preložena na sredo 6. t. m. ob 20. uri v Lajčevih dvorani. Odbor, jo, ker se prijave pozneje zaključijo. (—)

Učlo Zveza društev Mali gospodar in Društvo rejcev malih živali v Ljubljani sta se preselila iz dosedanjih društvenih prostorov v Gajevi ulici 9 v nove poslovne prostore v Gosposki ulici 4. Člani društva in vsi zainteresirani se lahko obračajo na navedeni naslov osebno ali pismeno in dobe stalno vse informacije glede reje malih živali in glede vseh zadev malega gospodarstva.

Učlo V ljubljansko bolnišnico so pripeljali 63-letnega preužitkarja Ivana Dožana iz Trčica, ki ga se ponodi na njegovem stanovanju v Ahačevih ulici nekdo napadel z nožem in mu prizadel težje poškodbe. Ranjenec se storilca ne spominja, ker se je napad izvršil z bliskovito naglono in bi napadalca v temi pač tudi ne bil mogel prepoznati. — V samostanin namenu je izplačala večjo količino sode 22-letna služkinja Marija Ritzingerjeva iz Dermotove ulice in ji zdaj v bolnišnici pozkušajo rešiti življenje. Kakor vse kaže, izo je privedla do obupnega dejanja nesrečna ljubezen.

Učlo Ure telesne nege za dame in gospode po uspešni gimnastični metodi za pomlaitev, vitkost in okrepitev zdravja daje strokovnjak Individualno ali v skupinah. Interesenti naj se javijo pod »Telesna nega« na ogl. odd. Jutra. (—)

Učlo Zaključni družabni plesni tečaj pod vodstvom mojstra Jenka se vrši vsako sredo ob 20. uri v mali dvorani Kazin-Zvezda. Vsi vabljeni naj se ga čimprej udeležijo.

DESETI NOVEMBER dan narodne zbirke CMD

Vlom pri Teokaroviču

Ljubljana, 4. novembra
V noči na ponedeljek so neznan storilec nasilno vdrl v Teokarovičeve trgovske prostore v Wolfovi ulici ter odnesel za okrog 20.000 din manufakturnega blaga. Kakor je razvidno iz preiskave, so storilci prišli skozi velika vrata sosednje hiše kjer se nahajajo dvorišči Hrovatinova tiskarna Potlej so navrtali oziroma z dietom iztolkli dvojna vrata v Teokarovičeve prostore, nakar jim je bilo delo lahko. Vlom sicer po okoliščinah ni bil izveden v velikem stvu in tudi vlomci niso odnesli večje množine blaga, le nekaj sto metrov. Nameravali pa so očividno odnesti nekaj več, pa so bili preprečeni od kakšnega šuma, saj je bilo pripravljenih pod dvorišnim oknom skozi katero so spravljali ukradeno blago še nekaj bal. Kakor se je ugotovilo pozneje so okno odprli na ta način, da so s silo zlomili ključavnico na okenski mreži in mrežo raztegnili. Zanimivo je dejstvo da način tega vloma v marsičem spominja na vlom pri zdravniku dr. Trtniku pred meseci, kjer so vlomilci pobrali zlatnine za težke tisočake. Sploh se pa zdi zmerom bolj verjetno, da je vse številne vlome v mestu in okolici, ki so se zadnje čase primerili, izvršila ena in ista dobro organizirana družba vlomilcev, ki utegne s svojimi drznimi zločinskimi podvigi še marsikoga presenetiti, preden ji bo končno oblast stopila na prste. Teokarovičeva tvrdka je bila za vso storjeno škodo zavarovana.

Iz Trbovelj

Dan našega morja je trboveljska Jadranska straža proslavila z zanimivim predavanjem g. Pahorja o pomenu Jadrana za jugoslovansko gospodarstvo in državno okrepitev. Predavatelj je poslušalcem spretno nazival vrsto najvažnejših dogodkov za osvojeenje našega morja do danes, pokazal na velike gospodarske in tujskoprometne koristi, ki jih ima naša država od morja, ter je s pomočjo lepih slikičinskih slik pokazal lepote in posebnosti jadranske obale. Predavanja se je udeležilo zlasti mnogo šolske mladine, sicer bi pa bilo želeli, da se takih poučnih in propagandnih prireditvev v bodoče udeležijo tudi vse ostale občinstva. Predavanju je sledila seja občora Jadranske straže na kateri se je sklepalo o bodočem društvenem delu. Taka predavanja naj bi se v bodoče vršila na prikladnejšem mestu.

Učlo Opozarjamo kmetovalce, mesarje in trgovce z živino, da se bo zaradi slinavke in parkljeve, ki ogroža več krajev v krškem srezu, odšahal strogo nadzorovalo prevzemanje živine ter je nakupovanje živine v ogroženih občinah Cerčje, Sv. Križ, Čatež in Velika Dolina pri Brežicah strogo prepovedano.

Iz Kranja

Krajevna protituberkulozna liga v Kranju bo imela redni občni zbor v četrtek 7. t. m. ob 20. uri v državni gimnaziji v Kranju z običajnim dnevnim redom. Prosimo člane kakor tudi družje, ki se zanimajo za delovanje krajevine lige in delovanje protituberkuloznega španarja da se obnežna zborna zanesljivo udeležijo. — Odbor.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

IZ Maribora

a— 12.653 337 potnikov so prevozili mestni avtobusi po posebni statistiki, ki je izšla ob otvoritvi novih velikih garaž na Tržaski cesti, v času od 26. decembra 1926 do 30. septembra 1940.

a— **Nazadovanje tujkega prometa.** Se zmerom opažamo v Mariboru upadanje tujkega prometa. V oktobru je bilo v Mariboru samo 1826 gostov s 3657 nočnimi. Med njimi je bilo 1621 Jugoslovancev, 148 Nemcev, 11 Bolgarov ter 13 Italijanov.

a— **Revizija pri obrtniških združenjih.** Po nalogu banske uprave je izvršil zbornični uradnik Alojzij Hočevar revizijo onih obrtniških združenj v Mariboru ki so vložila tožbo proti ukinjenju in katerih prošnje je upravno sodišče ugodno rešilo. Upati je da se bo izvršila preosnova obrtniških združenj sporazumno s taksijem samim.

a— **Mrtvec na cesti V Maribor** se je pripeljal k zdravniku s taksijem 68-letni bivši blaginjak iz Ruš g. Alfred Kun. Ko je stopil iz avtomobila, se je zgrudil na tla in obležal mrtev. Zdravnik je ugotovil, da ga je zadel srčna kap.

a— **Brezposelnost s Hrvatskega iščejo za služba v Mariboru.** V zadnjem času se zelo množi primeri, da prihajajo v Maribor in okolice iskat služba in kruha brezposelniki iz hrvatske banovine. Predvsem iščejo delo pri raznih stavbnih podjetjih ter javnih delih.

a— **Vse kradejo.** Kolo so odpeljali iz pred neke gostilne delavcu Josipu Koročcu. Kolo ima evid. št. 2-94034 — Učitelju Josipu Šibeniku iz Sv. Martina pri Vrurbergu so odnesli iz nekoga tukajšnjega lokala zimski plašč, vreden 1500 din. Plašč so ukradli tudi zidarju Francu Uličniku iz Principove ulice, 8 ki ima več kakor 800 din škode. Trgovcu Ivanu Kelbiču pa so ukradli zlato nalivno pero, vredno 350 din.

a— **Na koncertu slušateljcev Glasbene akademije** bodo izključno dela slovanskih avtorjev.

a— **Iz davkarje** V smislu razglašene tukajšnje mestne davčne uprave je treba v času od 1. do 30. novembra t. l. vložiti davčno napoved za vsako poslojpe, ki je po predpisih zakona o neposrednih davkih zavazano zgradarim.

IZ Celja

a— **Postavitve nagrobnega spomenika** dobrotniku CMD. Družba sv. Cirila in Metoda je dala postaviti na grobu svojega velikega dobrotnika, učitelja v p. g. Franja Krajnca na okolškem pokopališču lep naroben spomenik po načrtu g. inž. arch. Urebnika iz Celja. Na spomeniku ki ga je izdelala družba »Alpeko« v Ljubljani, sta poleg napisov verza: »Narodu živel si in živiš, njemu pot v bodočnost še gradiš.« Družba sv. Cirila in Metoda je položila na praznik Vseh svetnikov na grobova svojih

velikih dobrotnikov gg. vladnega svetnika Emilijana Lileka in Franja Krajnca dva lepa venca s trakovima in Jugoslovenskih barvah z napisom: »Svojemu velikemu dobrotniku Družba sv. Cirila in Metoda.«

a— **Proslava petletnice Šahovskega kluba Gaberje.** V nedeljo popoldne je šahovski klub Gaberje v svojem lokalu v Kancijonovih gostilni v Gaberju svečano proslavil petletnico svojega obstoja. Proslava se je pričela ob 14. z brzim turnirjem, ki se ga je udeležilo 17 igralcev. Rezultati turnirja so naslednji: prvo mesto je osvojil Josip Schneider s 15 točkami izmed 16 dosegljivih, drugo mesto Vladimir Diehl s 14, tretje Mirko Fajs s 12 in pol, četrto Franc Csörgő s 12, peto Domajnko s 11, šesto in sedmo E. Csörgő in Mr. Hočevar s 9 in pol, osmo in deveto Mirkic in F. Schneider s 8, deseto Regner s 7, enajsto Golja s 6 in pol, dvajseto Habonšus s 6, trinajsto in štirinajsto Slišček in Hajsinger s 5, petnajsto Verčkovnik s 3, šestnajsto Esih s 2, sedemajsto Pukmajster z 1 točko. Po turnirju je bila slavnostna seja, na kateri so posamezni odborniki orisali uspešno delovanje kluba v prvih petih letih. Ob tej priliki so bile tudi razdeljene nagrade spominkega turnirja dr. Antona Schwaba, ki ga je priredil šahovski klub Gaberje. Po seji se je razvil prijeten družaben večer. Odbor šahovskega kluba Gaberje se iskreno zahvaljuje vsem darovalcem, ki so s svojimi darili pripomogli k dobro uspelemu spominškemu turnirju.

a— **Glede hrane v celjski bolnišnici** smo prešli s pristojnega mesta obvestilo, da je ostala hrana v tretjem razredu celjske bolnišnice po kakovosti in množini ista kot je bila pred draginjo.

a— **Brezposelnost.** Pri celjski borzi dela je bilo 1. t. m. v evidenci 306 brezposelnih (154 moških in 152 žensk) nasproti 289 (161 moških in 128 ženskam) dne 20. oktobra. Delo dobi 8 godzinskih delavcev, 1 elektricar, 5 služkinj, po 4 kuharice in kmetičke dekletke ter po 1 natakariča, likarica in gostilniška služkinja.

a— **Nesreče.** V nedeljo je padel 17letni čevljaršid vajence Franc Pinter iz Celja na cesti tako nesrečno s kolesa, da je dobil hude poškodbe na glavi. — Na cesti v Vitanju so neznanca napali 30letnega delavca Blaža Razvornika iz Vitanja in ga hudo poškodovali. — Ko se je 31letni, v apeniču v Pečovniku pri Celju zaposleni strojnik Alojz Marušič iz Rifogozda pri Laškem vozil v soboto dopoldne z vojaških vaj z vlakom v Celju, je okrog 9 padel med Laškimi in Celjem iz vlaka. Pri padcu se je močno poškodoval po glavi. Poškodovanci so v celjski bolnišnici.

a— **Novi grobovi.** Na Ostrožnem pri Celju je umrla v nedeljo 37-letna hči upokojeneža orožniškega narednika Eva Seligova. V Mestnem zavetišču v Medlogu je umrla v soboto 76-letna občanka reva Neža Podgaškovca. V celjski bolnišnici so umrli: 55-letni rudar Pavel Zupančič iz Slivnega pri Laškem, 81-letni posestnik Anton Fabijan iz Petrovci in 58-letna občanka reva Katarina Smonova s P'anine pri Zrečah.

dolg 48 m nadaljši pa 1858 m. Na proggi so tudi trije veliki železni mostovi in štiri veliki viadukti. Celotni gradbeni stroški za to proggo bodo verjetno znašali 450 milijonov din. Ko bo progga dovršena se bo vozni čas iz Zagreba v Split skrajšal za eno uro, iz Beograda v Split pa za štiri ure.

a— **Za pospešeno cirkulacijo vagonov.** Da bi se pospešila cirkulacija vagonov in da bi se omogočil večji prevoz blaga z železnice, je železniška uprava svojčas odobrila, da se sme na postajah nakladati in razkladati tudi pred pričetkom službenega delovnega časa ali po končanem službenem času, kakor tudi v nedeljah in na praznike. Železniška uprava je vrhu tega naslovila apel na pošiljalce in prejemnike blaga, da oni s svoje strani podpro železniško upravo na ta način, da po nakladanju in razkladanju izvrše v čim krajšem času. Ti ukrepi pa v praksi niso pokazali zaželenih rezultatov. Stranke ne nakladajo in tudi ne razkladajo vagonov izven službenega delovnega časa, niti v nedeljah. Zato je generalna direkcija državnih železnic naslovila ponoven apel na vse gospodarske kroge, naj izkoristijo možnost nakladanja in razkladanja v izven službenem času in pripomorejo k pospešeni cirkulaciji vagonov, ker s tem ne koristijo samo železniški upravi, temveč tudi sami sebi. Generalna direkcija pripominja, da ne bo mogla ustreči potrebam današnjega prometa in potrebam gospodarstva, če je gospodarstveniki sami ne bodo podpirali.

a— **Vprašanje carinskega izobčenja celulozne volne z bombažem.** Iz Beograda poročajo, da se bo sredi tega meseca sestala mešana jugoslovensko-nemška strokovna komisija, ki bo razpravljala o vprašanju carinskih in davčnih obremenitev, ki se pobirajo na celulozno volno. Že o priliki trgovinskih pogajanj, ki so bila pretekli mesec zaključena, je nemška delegacija stavila predlog, da se celulozna volna (Zellwolle) v carinskem in davčnem pogledu tretira enako kakor bombažna preja. Isto naj bi veljalo tudi za mešano bombažno prejo, ki vsebuje celulozno volno. Pri trgovinskih pogajanjih naša delegacija ni mogla pristati na ta predlog in je stavila svoje protipredloge. O tem bo sedaj razpravljala mešana strokovna komisija.

a— **Možnost nabave jute iz Turčije.** Glede na veliko pomanjkanje jute zaradi težav pri dovozu iz Indije je zanimiva najnovejša ponudba, ki je prispela iz Turčije. Kakor poročajo iz Beograda imamo na ponudbo večjo količino surove jute, ki jo lahko uvozimo iz Turčije na kompenzacijski osnovi, in sicer v zameno za našo kopoljo. Konkretna pogajanja za sklenitev tega posla so že v teku.

a— **Sladkor za slajenje vinskih moštov.** Kmetijska zbornica je prejela prižobe, da breztrošarinski sladkor za slajenje vinskih moštov še ni prišel. Čeravno so bila o finančne direkcije izdana dovoljenja. K temu sporoča naslednje: Kmetijska zbornica je že 30. avgusta intervenirala pri finančnem ministru, da se izda čimprej uredba o oddaji trošarine prostega sladkorja in je to prošnjo ponovila 10. septembra. Uredba je izšla 5. oktobra. Sedaj, ko je zvedela da sladkor ni prišel, je brzotavno posredovala pri kmetijskem in finančnem ministru, da se sladkor takoj odpošlje. Dobil je brzotavni odgovor kmetijskega ministristva, da je dan nalog Centrali za sladkor, da se sladkor takoj odpošlje. Kakor je bilo sporočeno sladkor je prihajal. Zbornica še pripominja: Ugotovljeno je, da so bile mošče prošnje za dovoljenje breztrošarinskega sladkorja poslana finančni direktiji bolj kasno, tako 18. 11. in celo 26. oktobra in ni čudno, če bodo nekatere občine dobile kasneje sladkor. Če ravno je finančna direkcija rešila vse prošnje v 24 urah po dostetju.

a— **Upokojitev načelnika oddelka za tekoča goriva.** Iz Beograda poročajo, da je podpisal ukaz o upokojitvi načelnika oddelka za tekoča goriva pri upravi državnih monopolov g. Drenovca.

a— **Odkup ricinusovega semena.** Z odkupom trgovinskega ministra je določena odkupna cena za letošnje ricinusovo seme, in sicer višini 500 din za 100 kg franko proizvedenca. Na osnovi uredb o ojarčarjih je za odkup ricinusovega semena na področju banovine Hrvatske pooblaščen Pošped, in sicer za račun Prizada. Na ostalem področju države (izven področja banovine Hrvatske) pa sta pooblaščen za nakup v mislu uredb o ojarčarjih Hrovat in Comp, Ljubljana, in Zabret in Komp, Britof pri Kranju.

a— **Razširjen delokrog carinarnice v Prevaljah.** Z odkomom finančnega ministristva je razširjen delokrog carinskega oddelka v Prevaljah, ki spada pod carinarnico Drovograd — Meža, in sicer tako, da bo ta oddelk pri izvozu carinil vse blago, ki se naklada na postaji v Prevaljah ne glede na smer izvoza in vrednost blaga, pri uvozu pa bo carinil blago, ki je določeno za Prevalje, Guštanj in Mežico, ne glede na to, kje je prišlo preko meje.

Borze

4. novembra

Na beograjski borzi so danes grščki boni ponovno nekoliko popustili in le prišlo do prometa po 43. Tečajni na svobodnem trgu se nadalje ravnao po tečaju 53 din za dolar.

Na zagrebškem efektinem tržišču je bilo za Volno škodo povpraševanje po 443 (v Beogradu promet po 444.50). Tudi v ostalih državnih vrednotah ni bilo zaključkov. Zabeležen pa je bil promet v delnicah Trboveljske po 347.50.

DEVIZE

Ljubljana. **Oficijelni tečaji:** London 175.66 — 178.86, New York 4425 — 4435 Curih 1028.64 — 1038.64. **Tečajni na svobodnem trgu:** London 217.25 — 220.45, New York 5480 — 5520, Curih 1271.10 — 1281.10.

Curih. Beograd 10, Pariz 9.9375, London 17.15; New York 431, Milan 21.70, Madrid 40, Berlin 172.50, Stockholm 102.70.

EFEKTI

Zagreb. **Državne vrednote:** Volna škoda 443 den., 4% agrarne 52 den., 4% severne agrarne 52.50 — 53.25 6% beguške 77.50 bl., 6% dalm. agrarne 71 bl., 6% šumske 71 bl., 7% stabiliz. 96 den., 7% invest. 99 den., 7% Selligman 102 den., 7% Blair 94 den., 8% Blair 99.50 den.; delnice: Narodna banka 6450 bl., PAB 195 bl., Trboveljska 345 — 347.50 (347.50).

Beograd. **Volna škoda 444.50 — 445.50 (444.50), 4% agrarne 53 den., 4% severne agrarne 53 — 53.25 6% beguške 76.50 — 77. 6% dalm. agrarne 69.50 — 70. 6% šumske 69.50 — 70, 7% invest. 99.50 —**

100.50, 7% Blair 93.50 — 94. 8% Blair 99.75 den (100), Narodna banka 6530 den. (6500), PAB 196 den.

Blagovna tržišča

ZITU

+ Chicago, 4. novembra. Začetni tečaj: pšenica: za dec. 84.25, za maj 83.50 za julij 79.25; koruza: za dec. 59.75, za maj 61.

+ Winnipeg, 4. novembra. Začetni tečaj: pšenica: za dec. 71.625 za maj 75.875 za julij 77.50.

+ **Novosadsko blagovna borza (4. t. m.)** Tendence nespremenjena. Pšenica: za pšenico veljajo odkupne cene po uredbi. Oves: baški, sremski 315 — 317 RZ; baška 326 — 328; ban. 324 — 326. Ječmen: baški in sremski 337.50 — 340; pomladni 412.50 — 417.50. **Koruz:** baška sušena par. Indija 253 — 255, par. Vršac 250 — 252. **Moka:** franko mlin v dunavski ban. brez skupnega davka in vrec: 620 — 640; krušna moka 358. **Otrobi:** franko mlin brez skupnega davka in vrec: 180. **Fizol:** baški in sremski beli brez vrec 430 — 435.

Lovskopravni nazori našega naroda

O našem narodnem pravu je literatura majhna. Da bi izpodbudil tega ali onega k nabrajanju pravnih nazorov naših ljudi, približujem naslednje vrste o lovskopravnem mišljenju naših dedov. Današnji rod lovcem se ravna namreč po sedanjih lovskih predpisih, mnogi pa na žalost po nobenih.

Pred nekako petdesetimi leti sem začel spremljati svojega očeta na njegovih lovskih potih. V bukovih gozdovih mojega rojstnega kraja je bilo dosti kun in lisic. Lovcev z vsemi predpisanimi praviciami ni bilo niti za prste ene roke. Ko pa je zapadel sneg in je kmetičko delo ponehalo, je prijel tudi marsikak gospodar brez orožne lista in lovške karte za puško in zasledoval divjad. Vsi ti pa so imeli svoje pravo, dasi ne napisano.

Kune smo sledili v snegu. Ta roparica prehodi mnogo, preden se ustavi v kakem vervečjem gnezdu, duplu, skalni šupljini ali se skrije v seniku na samoti stoječega senika, v kupu kolja itd. Neredkokrat mora kunar prekiniti zasledovanje zaradi nastale noči in poskusiti s srečo drugi dan. Večkrat se je znašlo na istem koncu sledu več lovcem, ki so prišli iz raznih smeri. Ni pa prišlo med njimi do prepira, čigava bo kuna, ako pade. Samo ob sebi je bilo umevno, da pripada onemu, ki jo je prvi izsledil, četudi bi je ne zbila njegova cov.

DESETI NOVEMBER dan narodne zbirke CMD

Ako je kunar zabrtul šupljino v katero se je skrila kuna, in ji nastavlil past, mu ni nikdo ukradel niti kune, če se je ujela, niti pasti.

Narodno pravilo je, da ima oni, ki najde prvi sled kočuharja, pravico nastaviti mu past in si ga ujeti, pa naj bo to kuna, fisica ali jazbec.

Nikomur ni prišlo niti na misel, da bi pobral drugemu plen poljšjih samostrelav ali si te prilastil.

Kdor se je pregrešil proti temu nepisnemu pravu ali je prišel na sum, da se ne ravna po njem, tega so se izogibali drugi lovci in niso hoteli imeti z njim nič skupnega. S svojim nepoštenim postopkom se je sam izločil iz lovške družbe, kajti poštenost na eni strani je narekovala poštenost tudi na drugi strani.

Tudi pri ribji lovi se ni bilo treba nikomur bati za njegove sprave. Vrša je bila lahko dalje časa nastavljena. Nihče ni niti odnesel niti prikril niti izpraznil.

Pri skupnem lovu dobljeni plen se je razdelil med udeležence lova na enake dele. Koža se je prodala in razdelil izkupiček.

Da je divjad prav za prav last onega, čigar je zemlja, tega mišljenja je vobče naše ljudstvo. Vendar si v splošnem te pravice ne lasti, ker mu že dolgo ukazujejo drugačno naziranje razni lovski zakoni. Nikakor pa se naši ljudje ne morejo sprijazniti z mislijo, da bi ne bile vode, ki tečejo skozi ali mimo njihovih vasi, njihova last z ribjim in račjim bogastvom in sirmoštvom vred v tem pogledu ne priznava niti gradu niti cerkvi kakih predpravice pa tudi ne banovini in ne državi. Zato imajo ribiči, ki imajo vode v zakupu, stalno sitnosti pri uvajanju lovi. To pa tem bolj zato, ker se dolgo let n nihče brigal za lepo število naših vod.

Dr. J. L.

SOKOL

Sokolsko društvo Beograd-matica si je stavilo nalogo, da bo prirejalo vsako mesecne čajne večere. Prva taka prireditev je bila 28. oktobra in jo je organiziral društveni dobrotnik osek. Prireditev je bila po članstvu dobro posečena in je vsebovala poleg dveh nagovorov tudi skromni koncertni program in vmes tudi predvajanje jugoslovenskega zletnega filma iz X. praskaške vsesokolskega zleta l. 1938.

Velike svečanosti v Toplici. Jugoslovensko sokolstvo, združenje četnikov in združenje Topličarjev bodo priredili 10. novembra t. l. veliko sokolsko in nacionalno svečanost v Toplici, kjer bo pr. Grgurski cerkvi odkrit spomenik vojvodi Kostu Vojnoviču in njegovim padlim tovaršim v bližnjem Barbatovcu pa bo sokolska četa povsvelila svoj dom, ki je eden najlepših na vsem topličkem ozemlju. Za posnetike slavnosti je SSKJ zaprosil popust na železnica, za državne uslužbence pa dopust.

Narodni svet za selo. Poročali smo že na kratko, da se je na pobudo našega sokolstva ustanovil v Beogradu poseben »Narodni svet za selo«, kjer sodelujejo poleg Sokolov tudi Savez zemljoradniških združenj v Beogradu, Zveza zdravstvenih združenj, Glavna čebelarica zadruga, »Prosvijetla«, »Gajrete, Centrala za higienske izkoriščanje sadja, itd. Sodelovanje so obljubili tudi centralni državni organi, med njimi Osrednji higienski zavod v Beogradu, ministristvo za socialno politiko, kmetijsko ministristvo in državna direkcija za prehrano prebivalstva. S tem je končno vendarle uspela združitev vseh del, namenjenih za povzdigo življenja v naši vasi, zlasti na jugu, kar bo mnogo doprineslo k njegovi racionalizaciji in poglobitvi. Delo bo vsekakor imelo odsej povsem drugačne uspehe kakor dosedaj, ko je vsaka izmed nastetih organizacij delala po svojem lastnem načrtu brez stikov s sorodnimi.

Sokol v Banjaluki si je nadel petje ostalih nalog v okviru sokolske Petlove petletke tudi zgraditev javnega kopališča. Letos je uspelo upravi, da je kupila na najlepšem kraju ob Vrbasu primerno zemljišče in že pričela z delom, k bo pri kolikaj ugodnem vremenu dokončano. morda že letos, gotovo pa prihodnji pomlad. Tako bo banjaluki Sokol na najlepši način izkazal svojo hvalnost narodu, ki tamkaj vsestransko podpira sokolski delo: dal mu bo priložnost do ugodnega kopanja, sončenja in s tem do boljšega, bolj zdravega življenja.

Petdesetletnica sokolske župe Podbelogorske v Pragi je bil med češkimi sokolstvom važen dogodek, ker je baš ta župa dala ČOS veliko število izvrstnih sokolskih delavcev, kakor n. pr. Karla in Jindro Vanička, Josipa Klenko, Milado Malo, Marijo Provanznikovo in še mnogo drugih. Sodež župe je prav za prav v praškem predmestju Smihovu, v tamkajšnjem Sokolu L, kjer je dr. Jindra Vaniček pričel svojo sokolsko pot in njegov brat Karel z njim. Drugo važno društvo v župi pa je malostranski Sokol. Danes starostuje podbelogorski župi br. Karel Svarc, dolgoletni sodelavec v predsedstvu ČOS in večkratni glavni tajnik odborov za vsesokolske zlete. Kako važen činitelj je župa v češkem sokolstvu, vidimo najlepše iz dejstva, da šteje 47 društev, ki imajo skoraj vsa svoj lastni dom in letno telovadišče. Sokolsko delo izvršuje v njih skupno 24.144 pripadnikov.

RADIO

Torek, 5. novembra

Ljubljana 7: Jutrnji pozdrav, napovedi, poročila, — 7.15: Veseli zvoki (picčje), — 12: Poljske skladbe (picčje), — 12.30: Poročila, objave, napovedi, — 13.02: Radijski orkester, — 14: Poročila, — 14.15: Soliska ura: Noči med ribiči na Jadranu (g. R. Bačar), — 18: Trio Viher, — 18.40: Kaj verno o gmoti (prof. M. Adlešič), — 19: Napovedi, poročila, — 19.25: Nac. ura, — 19.50: Gospodarski pregled (g. D. Potočnik), — 20: Rezervirano za prenos, — 22: Napovedi, poročila, — 22.15: Lahka glasba radijskega orkestra.

Beograd 19.40: Zborovski koncert, — 20.25: Godalni kvartet, — 21.10: Pesmi, — 22: Klavirske skladbe, — 22.50: Ples, — Zagreb 17.15: Koncert konservatorijev, — 20: Rezervirano za prenos, — Praga 19.20: Koncert orkestra in solistov, — 20.10: Pester glasbeni spored, — Sorija 19.50: Mali orkester, — 20.30: Sonatni večer, — 20.55: Ruske romance, — 21.30: Lahka glasba, — 22.05: Ples, — Berlin 20.10: Koncertni večer, — 22.10: Večela glasba, — Rim 19.30: Sprevolara, — 21: Koncert orkestra, — 22.10: Lahka glasba.

Gospodarstvo

Pred sanacijo Feniksa

Iz Zagreba poročajo, da je posredovanju Uduženja Feniksovih zavarovanec prišlo končno na intervencijo trgovinskega in finančnega ministristva do tega, da so bile v korist zavarovalne družbe Jugoslovenski Feniks v Beogradu izročene finančnemu ministristvu vse vrednosti, ki tvorijo premijsko rezervo. Ti papirji predstavljajo skupno z omlni, ki so bili že prej v državi, vrednost 1.916.408 dolarjev v zlatu s fiksnim tečajem, po katerem velja zlati dolar (1.504 grama čistega zlata) 90.88 din. Razen tega tvorijo imovino jugoslovenskega Feniksa tudi druge vrednosti v poslojnih in papirjih. Po strokovnem mnenju, ki ga je podala Državna hipotekarna banka na poziv upravnega odbora Jugoslovenskega Feniksa, je možna sanacija. Če bo Feniks izročena in honorirana vsa njegova imovina v dolarskih papirjih, o čemer odloča finančno ministristvo kot zastopnik države, ki je dolžnica po teh papirjih. Sanacija je torej odvisna od vlade. Za jutri je sklicana seja upravnega in nadzornega odbora Feniksa v Beogradu, na kateri bo padla odločitev.

Dopolnitev uredbe o stanovanjski zaščiti

Ministrski svet je na predlog pravosodnega ministra izdal uredbo o tolačenju čl. 4 uredbe o stanovanjski zaščiti od 17. oktobra. Sodne odpovedi, ki so bile izrečene do uveljavljenja uredbe, t. j. do 19. oktobra t. l., se presojajo po predpisih uredbe, če do tega dne niso postale pravomočne. Izven sodne odpovedi izrečene do dneva uveljavljenja uredbe (do 19. oktobra) se presojajo po predpisih uredbe, če do tega dne niso stopile v veljavo (§ 661, odstavek 1. zakonika o sodnem postopku v civilnih pravadh).

Vse ostale sodne in izvemsodne odpovedi, ki so postale pravomočne odnosno so stopile v veljavo v smislu § 661. zakonika o sodnem postopku v civilnih pravadh, ostanejo v veljavi in preneha najemniško razmerje z dnevom, ki je določen v odpovedi, ter je najemnik dolžan najemodajalcu izročiti stanovanje ali poslovne prostore.

Ukrepi za pospešeno industrializacijo Slovaške

Da se pospeši industrializacija in ustanavljanje novih podjetij, bo slovaška vlada izdala dalekosežne ukrepe, ki so pripravljeni v dveh zakonskih predlogih, o katerih bo v kratkem razpravljaj parlament. Prvi predlog se nanaša na pospeševanje industrije ter vsebuje med drugim predpise za razlastitev zemljišč v korist podjetij, ki nameravajo graditi nove tvornice odnosno uvesti nove produkcijske panoge in na korist podjetij, ki hočejo že obstoječe obrate razširiti. Namen teh predpisov je, da se razlastitev izvrši brez težav in v čim krajšem času, povsod tam, kjer je nameravana produkcija zaželena v splošno-gospodarskem, socialnem ali narodno-obrambnem pogledu. V istem zakonskem predlogu so predvidene dalekosežne ukrepe v pogledu taks, davkov in carin za podjetja v zvezi z uvedbo novih produkcijskih panog ali za razširjenje že obstoječih obratov. Vrhu tega pooblašča zakonski načrt finančno ministristvo, da sme prevzeti na predlog gospodarskega ministristva državno garancijo do 20 milijonov kron za eventualne izgube, ki bi jih v tej zvezi utrpela Slovaška hipotekarna in ko-

Gospodarske vesti

a— **Prepoved izvoza surovih kož iz Hrvatske** bo ukinjena. V Zagrebu in na Hrvatskem sploh je nastopilo občutno pomanjkanje usnja, zaradi česar so se čevlji hudo podražili. Zaradi prepovedi izvoza surovih kož iz banovine Hrvatske so glavni producenti usnja v Sloveniji prenehali dobavljati usnje v banovino Hrvatsko. Posledice tega občutijo hrvatski trgovci z usnjem ter producenti čevljev, ki so se prej zalagali največ v Sloveniji. Zato so zapečeli akcijo pri banski oblasti, da bi se preklicala prepoved izvoza surovih kož v Slovenijo in ostale kraje države, kar bi zopet omogočilo uvoz usnja iz Slovenije na Hrvatsko. Po zagrebških informacijah je pričakovati, da bo prepoved izvoza kož v kratkem ukinjena.

a— **Sklenitev trgovinskega sporazuma z Dansko.** Po nedavno sklenjenem sporazumu o plačilnem prometu z Dansko je bil včeraj v Beogradu v zunanjem ministristvu podpisan tudi nov trgovinski sporazum z Dansko. Podpisala sta ga za Jugoslavijo pomočnik zunanega ministra Milivoj Pišlja, za Dansko pa danski odpravnik poslov Mirne. Novi trgovinski sporazum določa obseg medsebojne zamenjave blaga, postopek za izvoznimi dovoljenji ter uvozne in izvozne pogoje.

a— **Gradnja unske proge.** Gradnja železnice Bihac — Knin, ki teče po dolini Une in predstavlja novo železniško zvezo z morjem, se je pričela že leta 1936 in sicer na podlagi pogodbe z gradbenim podjetjem Battignolles od 1. oktobra 1932 s spremembami te pogodbe iz leta 1935. Proga bi morala biti po pogodbi dovršena do 1. oktobra prihodnjega leta. Čeprav so v letošnjem letu dela nadalje napredovala, progga do jeseni prihodnjega leta v celoti ne bo dovršena. Dela bodo do prihodnje jeseni predvidoma končana v prvi in tretji sekciji, med tem ko so dela v srednjem odseku pri Kulu Vakufu še precej v zastoju. Proga teče po izredno težavnem terenu vzdolž globokih zasekane doline Une. Kjer so potrebna težavna tehnična dela. Mostovi in tuneli so v glavnem dovršeni. Celotna dolžina tunselov znaša okrog 12 km, med tem ko je vsa progga dolga 113 km. Najkrajši tunel je

Dežela brez železnic in cest

Kakšna je »Metaksasova črta« — Napad na severozapadno Grčijo ni lahka stvar

Italijanska ofenziva v Grčiji se usmerja proti grški obmejni utrdbeni črti, ki so ji nadelo ime Metaksasova črta. Pričenja se pri Janini v severozapadnem delu črte in gre do Marice, ki predstavlja mejno reko med Grčijo in evropsko Turčijo. V tem pasu je, kakor navajajo, 60

Gramos, ki gre s svojimi najvišjimi vrhovi tudi nad 2500 m.

Pravih cest tu ni, saj so dobre ceste v Grčiji še v nižavah redke. V gorovju opravljajo primitivni tovorni promet še vedno z osli, mezgi in konji. Grške državne železnice merijo danes okrog 1300 km, pristižni je še 150 km ozkotirnih prog in to je vse.

Redke železnice

vežejo Pirej in Atene s Solunom na severu in Aleksandropolom na severovzhodu. Če merimo torej razdalje med glavnimi grškimi mesti v severnem prostoru in albansko mejo, moramo upoštevati cestne in prometne razmere. Od Korice v Albaniji je v značni črti v vzhodno smer nad 180 km do Soluna, od Korice do Kavale je 300 km,

med Korico in Aleksandropolom pa 450 km.

Atene so od istega albanskega kraja oddaljene 400 km,

Korintski zaliv 250 km, Tesalska nižina z mesti Kadiceo in Lariso pa okrog 150 km.

Pot od Korice do Soluna gre preko težavnih gorskih cest najprvo 50 km vzhodno od Florine, kjer dosežete železnico. Solun je veliko pristaniško mesto z 250.000 prebivalci in velikim jugoslovanskim prostim pasom.

Načrti pristaniških naprav presega po razsežnosti tržaške.

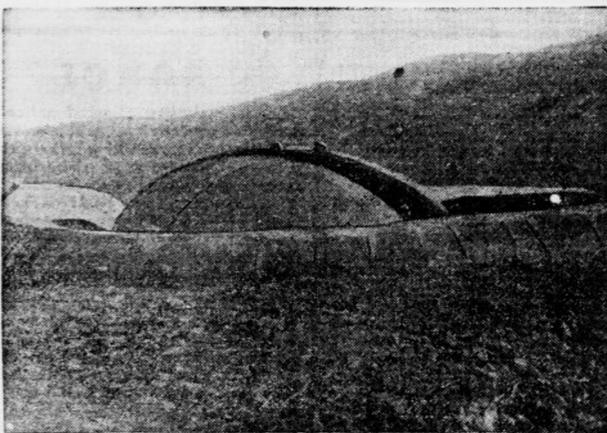
treba jih je le malo hitreje graditi, nego se je to dogajalo doslej, ko so imeli glavno besedo francoski koncesionari, ki jim Solun zadostuje takšen, kakršen je.

300 betoniranih utrdb, topovskih položajev, strojniških gnezid in opazovališč.

Grčija meji na severu na dolžino 150 km ob Albanijo, na dolžino 200 km ob Jugoslavijo in na dolžino 300 km ob Bolgarsko. Najvažnejši je trenutno tisti mejni predel na severozapadu, ki meji ob Albanijo.

Mejni prehodi na grškem severozapadu so zelo težavni, saj se tu nad 2000 m visoki, strmi Pindus v smeri proti albanski meji nadaljuje v gorovju

Metaksasova črta

Kupola neke grške utrdbе ob albanski meji

Mračni november

Mesec mrtvecev, strahov in gostij

November je najmračnejši mesec v letu. Naj si bodo večeri v decembru še daljši in temnejši, vendar je nad njimi še sijaj božičnih luči. V novembru pa je Božič še daleč in slovo od poletja je v še presvetlem spominu. Narava lega k počitku, da se bo zbudila šele spomladi. Tako je postal

Ce še ne veš, zdaj izveš:

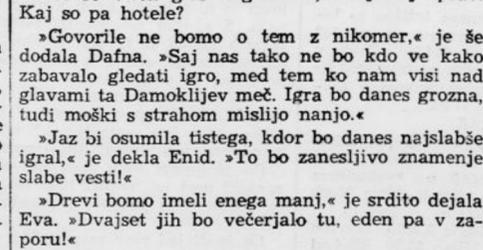
- da je francoski filozof Descartes nazval hipofizo »središče duše«;
- da je potrebnih za oskrbo vojaka na bojišču trinajst vojakov v zaledju;
- da izgotavljajo v Ameriki nov tip letala z akcijskim radijem 1800 km. To letalo bo nosilo pod svojimi krili tudi dve bombi po 200 kg teže;
- da so imeli v Franciji letos dobro vinsko letino in so v nekem vinogradu utrgali grozd, ki je tehtal 70 kg! Lastnik tega grozda je prejel nagrado 50.000 frankov;
- da ima naša zemlja 2 milijardi 169 milijonov prebivalcev in da živi od tega števila četrtina na evropskem ozemlju;
- da je bilo rumunsko mesto Jassy dne 1. novembra proglašeno za mesto legionarjev;
- da teče v ameriških kinematografih film Charlieja Chaplina »Veliki diktator«;
- da so v Turčiji začeli graditi novo mesto Erzingjan, katerega je lani v jeseni potres izbrisal z zemeljske površine;
- da je švicarska vlada prepovedala prodajo volne in čevljev;
- da je dobila Praga nedavno tretje nemško gledališče;
- da ima Turčija skozi Evropo zdaj edino še odprto pot preko Bolgarije;
- da bodo Zedinjene države v teku treh mesecev prevzele oporišča, ki so jih Angleži prepustili Ameriki;
- da bodo grške banke v Londonu redno poslovale dalje tudi za primer, da bi Grška izgubila neodvisnost;
- da so Italijani zaplenili na neki grški ladji, ki se je vračala iz Amerike, nad 300 tisoč ton jekla, bakra, gume in gilcerina.

LEPA ZAROTNICA

Detektivski roman

Karolina ni odgovorila, a Dafna je posegla vmes. »Oddaljujemo se od predmeta,« je rekla. »Nesmiselno je reševati gospode vsakega posebej, in prepričana sem, da nihče izmed njih ne zasluži sumničenja. Vendar pa ostane dejstvo, da je eden izmed njih — ali ena izmed nas — vzlet tisto zoprno ogrlico. Od danes naprej bom sovražila bisere, dokler bom živa. Vsaka izmed nas se mora sama rešiti sama. Se danes dopoldne pride detektiv. Ali vam bo nevsučno, če pogleda vašo prtljago, ali vam je ljubše, da sotri to »groza?«

Grške ovire proti tankom

na meji med Albanijo in Grško

nima nobena izmed nas ogrlice pri sebi; moškemu vem, da se ne bi rade dale preiskati. Nato odidem na igrišče, tu pa naj ta čas vse preiščejo. Ste za to?»

Vse so v en glas odgovorile, da jim je prav. Kaj so pa hotele?

»Govorile ne bomo o tem z nikomer,« je še dodala Dafna. »Saj nas tako ne bo kdo ve kako zabavalo gledati igrjo, med tem ko nam visi nad glavami ta Damokljev meč. Igra bo danes grozna, tudi moški s strahom mislijo nanjo.«

Zaklad v samostanu

V znamenitem franciškanskem samostanu v Assissiju, kjer se vrše že dalj časa popravila, so delavci, ki so podirali preperel zid, odkrili napol zazidano votlino, v njej pa so zagledali celo vrsto železnih skrinj in pločevinastih škotel. Ko so jih pregledali, so videli, da so do robov napolnjene z zlatimi in srebrnimi okrasnimi, predmeti ter dragimi kamni.

Ta zaklad, ki ima ogromno vrednost, izvira brzkone iz časa Napoleonovih vojn. Samostanske kronike ne poročajo o njem ničesar, domnevajo pa, da je kakšna bogata rodbina zaklad izročila samostanu, da ga shrani, potem pa so pozabili nanj.

DESETI NOVEMBER dan narodne zbirke CMD

Dr. George Horace Gallup

Je mož, ki se v sedanjih pripravah za predsedniške volitve v Ameriki, največ imenuje. Njegov zavod je izdelal več poskusnih glasovanj, ki so vsa dala ugodno napoved za ponovno izvolitev Roosevelta. Gallup je bil prej profesor za novinarstvo na univerzi v Princetownu

Skenderbegov spomenik v Rimu

Da bi v teh časih poudarili povezanost Italije in Albanijo, so v Rimu odkrili spomenik albanskega narodnega junaka Skenderbega

30.000 m visoko se hočeta dvigniti!

Priprave za polet v stratosfero v Južni Ameriki — Balonski plašč iz gumirane svile, gondola iz aluminija

Letos, okrog 20. decembra se dvigneta, kakor poročajo iz Buenos Airesa, italijanski inženir Edoardo Oliviero in jezuitski pater Ignazio Puig z ogromnim balonom v stratosfero. Ta balon izdelujejo sedaj z vso naglico. Zanj bodo porabili 22.000 kv. metrov nepropustne in gumirane svile. Njegova prostornina bo znašala 124.790 kubnih metrov, napolnili ga bodo s 4500 kubnih metrov plina, dvignil pa naj bi se v višino 30 km.

Balonska kabina je izdelana iz 4 mm debele aluminijaste pločevine, ki je zelo lahka in izredno odporna. Nje premer bo 2 in pol metra, v njej bo prostora za dve osebi, pilota in opazovalca, kakor tudi za

znanstvene instrumente. Vgradili bodo tudi radijski oddajnik, tako da bosta letalca med poletom v stalni zvezi z astronomsko opazovalnico v La Plati.

V kabini bo tudi naprava za obnavljanje zraka, ker bo morala biti ves čas neprodušno zaprta, da bosta mogla raziskovalca v takšni višini živeti. Moža bosta opremljena nadalje s posebnim padalom. Vzlet bo v okolici San Rafaela, ki je že sam 1000 m nad morjem in ima zelo ugodne podnebne prilike. Pred velikim poletom bosta Oliviero in Puig letela z manjšim balonom, da preizkusita znanstvene instrumente. Stroški za balon in polet so znatni ter so jih prispevali razni kulturni zavodi.

Usoda pozabljene denarnice

Dogodek v trgovini — Odkrita tatvina

Pred kratkim sta neka zakonca, ki sta se mudila na obisku v Garmisch-Partenkirchenu, nakupovala v majhni prodajalni, kjer sta se bila že večkrat oglašila. Ko sta odšla, je lastnica prodajalne opazila, da je ostala na mizi denarnica s šestdesetimi markami. Ker obeh zakoncev ni mogla več dohiteti, je denarnico shranila v svojo blagajno. Menila je, da se bosta pač še kaj oglašila.

Ze naslednji dan sta mož in žena res prišla in sta bila vesela, ko je jima trgovka sporočila, da je našla denar. Odrpala je blagajno, da jima denarnico vrne in je — prebledela. Denarnica je bila izginila in vse iskanje je bilo zaman. Tedaj se je trgovka spomnila, da je bil v prodajalni sumljiv možak, ki ni bil ničesar kupil, a si je vse ogledoval. Ali je ta ukradel denar-

nico? Naj je bilo kakor koli, trgovka je morala prosti, naj ji zakonca oprostita in je jima ponudila svoj denar. Na koncu pa je bilo vse dobro, kajti nekoliko dni pozneje je policija poslala zakoncem denarnico, ki jo je bila našla v žepu nekega moža, ki so ga tam zasačili pri tatvini. V denarnici je bil naslov njenega lastnika in tako se je stvar lahko hitro uredila.

Nova repatica

Ruski listi poročajo, da so v zvezdarni Pulkov pri Leningradu dne 1. novembra opazili in fotografirali komet, ki ga je nedavno odkril Amerikanec Cunningham. Komet je repatica šeste vrste in njegov rep je razločno videti. Nova repatica se zdaj približuje soncu. Verjetno je, da bo svetlobnost novega kometa dosegla stopnjo pete vrste. Upajo, da bo to repatico v kratkem mogoče opazovati s prostim očesom.

V Parizu preimenujejo ulice

»Matine« beleži poročilo francoskega radia iz Vichyja, da je pariški policijski prefekt izdal ukaz o preimenovanju pariških ulic, ki nosijo imena izrazitih marksističnih politikov. Prekrščene bodo tudi ulice, ki nosijo imena oseb, ki pridejo pred vrhovno sodišče v Rimu.

Civilna lista rumunskega kralja

Kakor poročajo iz Bukarešte, je bila dotirana civilna lista rumunskega kralja Mihaela s 40 milijoni levjev letno. Istočasno je bila določena vsota za kraljevo mater, princeso Heleno, ki ima na razpolago 7 milijonov levjev na leto.

ANEKDOTA

V neki družbi je imel Bismarck za sosedo ženo francoskega poslanika. Mislija je, da bo mogla z veliko zaupljivostjo železne kancelarja pretentati in zvedeti morda kakšno skrivnost iz področja visoke politike, ki bi njemu moču prav prišla. Nagovorila je Bismarcka tedaj najprvo z ekscelenco, potem ga je nagovarjala z »gospodom Bismarckom«, na zadnje samo z »moj ljubi Bismarck«.

Državnik je namen opazil in je dejal »najljubše ženo, milostiva, moje krstno ime je Otto!«

VSAK DAN ENA

»Gospodična, ali veste, kakšna je razlika med tramvajem in avtomobilom?«
»Ne vem.«
»Torej se popeljeva s tramvajem.«
(»Bulletin«)

Civilna lista rumunskega kralja

Kakor poročajo iz Bukarešte, je bila dotirana civilna lista rumunskega kralja Mihaela s 40 milijoni levjev letno. Istočasno je bila določena vsota za kraljevo mater, princeso Heleno, ki ima na razpolago 7 milijonov levjev na leto.

Civilna lista rumunskega kralja

Kakor poročajo iz Bukarešte, je bila dotirana civilna lista rumunskega kralja Mihaela s 40 milijoni levjev letno. Istočasno je bila določena vsota za kraljevo mater, princeso Heleno, ki ima na razpolago 7 milijonov levjev na leto.

mi ne bo treba ostati v hiši, če bom pa moral dalj časa ostati pri vas, ne vem, ali bo zamisel o stavbeniku zadostovala.»

»To je zelo nerodno,« je rekel gospod Summers. »Kaj pa, če bi prišli z menoj na kosilo kot prijatelj, ki sem ga slučajno srečal? Ako stvar do večera ne bo opravljena, vas lahko pregovorim, da ostanete čez noč. Dokler boste preiskovali, bo moja hči pazila, da se vam ne bo treba spotikati ob posle. Večino jih lahko pošljem venkaj, igre gledat.«

Tako se je zgodilo, da je nadzornik Blake čez pol ure sedel z gospo Neilsonovo. Dafno in gospodom Summersom v elltonparški knjižnici ter poslušal »grozino« poročilo v njeni izgubi.

»Služinčad torej nikakor ne prihaja v poštev?« je vprašal detektiv, ko je bilo poročila konec.

»Niti malo ne,« je rekla Dafna.

»To omejuje število možnih storilcev. Ali so bili pri burki na stopnicah vsi gostje navzočni?«

»Vsi, kolikor jih stanuje v hiši.«

»Je kdo iz vas med to burko začasno izginil?«

»Ne razumem docela, kaj hočete reči,« je dejala Dafna, h kateri se je obracal s tem vprašanjem, kajti gospod Summers je bil med pripovedovanjem gospe Neilsonove za trenutek odšel iz sobe.

»Ako je kdo ukradel bisere,« je pojasnil Blake, »tedaj se je moral zavedati nevarnosti, ki mu grozi, če jih obdrži pri sebi; mogoče je torej, da jih je varno shranil na kakem drugem mestu. Ali se je kdo začasno odstranil?«

»Tam je iz varne telefonske celice takoj poklical svojega prijatelja polkovnika Barlowa, policijskega načelnika grofije. Polkovnik Barlow je povsem razumel njegovo vznemirjenost in rekel, da mu lahko priporoči nadzornika Blaka kot zmožnega in obzirnega moža, ki bo kar najkoreniteje in s kar največjim razumevanjem izvršil potrebno preiskavo.«

Gospod Summers je potem odšel na policijski urad; tam je našel Blaka, ki ga je bil načelnik že pripravil na njegov obisk. Blake je bil bister, vljuden mož dobrega vedenja; niti ni imel nenaavadno velikih rok in stopal, niti ni videl skozi vsako reč.

»Neljubo bi mi bilo, če bi služinčad zvedela, da ste detektiv,« je rekel gospod Summers. »Razglasimo vas, recimo, za stavbenika, ki hodi z menoj po hiši, da si jo ogleda zastran popravil.«

»Kakor izvolite, gospod,« je dejal Blake. »Vaša služinčad utegne biti sicer nekoliko presenečena, ako pripeljete v hišo tujega stavbenika in se začnete ukvarjati z njim sredi svojih kriketnih iger.«

»V tem utegneta imeti prav. Kaj mi torej predlagate?«

»To je dokaj težko vprašanje,« je odvrnil detektiv. »Časih nastopim sam kot sluga, časih pa tudi kot gost. Ako bo moči zadevo takoj pojasniti, tedaj

Roosevelt ali Wilkie?

Švicarski listi o izgledih današnjih predsedniških volitev v Zedinjenih državah — Skupno nastopa pet kandidatov, v pošte v prihajata le dva

Stolpci vseh listov na svetu so danes polni ugibanj o izidu največje predsedniške volilne borbe, kar so jih Zedinjene države poznale po vojni, če ne že v svoji zgodovini sploh. Uganka bo v Ameriki že danes rešena. V pričakovanih rezultatih pa ni odveč ako v informacije čitateljev navedemo nekaj švicarskih ugibanj o izidu.

Francoski švicarski list »Journal de Genève« je te dni pisal o tem med drugim tole: »Zdi se, da so Rooseveltovi izgledi zadnje dni nekoliko padli. Ostra borba, ki jo vodi njegov konkurent Wilkie, ki lahko s svobodnejšo govori kakor Roosevelt, mu je baje naklonila ugodnejše razpoloženje volilcev. Wilkie kritizira v glavnem same metode, ne pa smernice Rooseveltove zunanje politike, pač pa ostro napada njegovo gospodarsko politiko. Našel je nepričakovanega pomagača v voditelju industrijskega delavstva Johnu Lewisu, ki je leta 1936 podpiral Roosevelta. Vendar pa je Lewisov vpliv močno padel in mnogi delavski sindikati so se izrekli za Roosevelta proti Wilkieju. V ostalem so na Wilkiejevi strani razen velekapitala tudi ameriški Nemci ter radikalni izolacionisti polkovnika Lindbergha, ki zagovarja sporazum z velešlimi osti.

Nazivlje temu pa se ne zdi, da bi mogel Wilkie pridobiti zese mase, ki so že dvakrat tako preprečevalne glasovale za Roosevelta. Znanosti Wilkie ugaja po svoji važnosti in po svoji duhovitosti, vendar je storil napako, ko je preostro kritiziral svojega rivala, na čigar strani so široke ameriške ljudske plasti. Ako bi bile razmere v svetu povsem normalne, bi Wilkie morda mogel računati na uspeh. Danes ni več dnevnopovprežje Američanov iskanje notranje blaginje, temveč zagotovitev lastne varnosti. Zedinjene države čutijo, da utegne biti evropska vojna samo uvod v splošni svetovni konflikt, kar bi lahko smrtno zadelo zlasti ameriško trgovino.

Obrambni duh Zedinjenih držav kaže v ostalem dejstvo, da se tako Roosevelt kakor Wilkie izrekata za enako zunanjo politiko. Oni, ki bi znabiti še dvomili glede Rooseveltove osebe, mislijo, da ne bi bilo

umestno menjati krmajarja v nevihti. Gotovje je Roosevelt marsikaj pogršel, toda tudi njegovi nasprotniki mu priznavajo, da je bil poleg Jeffersona in Lincolna ena najjačjih osebnosti na predsedniškem mestu. Njegove izkušnje so ogromne. Čeprav mnogi kritizirajo njegove gospodarske ukrepe, si je na drugi strani prav z njimi pridobil simpatije množic. Jug mu je kot demokratu zvest, prav tako tudi mali kmetovalci na zapadu. V normalnih časih bi Wilkie znabiti zmešal, toda v težkih časih se vedno uveljavlja čut ohranitve in po vsem bi torej lahko sklepal, da bo Roosevelt spet izvoljen, ker je že na svojem mestu.

V »Basler Nachrichten« piše o isti stvari švicarski zvezni svetnik dr. Oeri, ki prihaja do podobnih zaključkov, poudarjajoč zlasti, da je »sredi struje nevarno menjati konja«, pri čemer govori za Roosevelta med drugim prav okolnost, da je Wilkie v glavnem na isti zunanje-politični liniji z njim. Ne glede na izid pa je dr. Oeri mnenja, da mora vsakdo, ki ne želi Zedinjenim državam slebo želiti, da bi bil volilni rezultat kolikor mogoče jasn, tako da bi izvoljeni kandidat zbral zese preprečevalno večino, češ da bi »polovična zmaga v tem kritičnem času zelo otežkovala ameriško notranjo in zunanjo politiko.«

V informaciji čitateljev pripominjamo končno, da se za predsedenta v glavnem borita samo dva kandidata: Roosevelt kot kandidat demokratske in Wilkie kot kandidat republikanske stranke. Obeh največjih ameriških strank. Poleg njiju sicer nastopajo v volilni borbi še trije drugi kandidati, ki pa — po vseh dosežanih izkušnjah sodeč — nimajo velikih izgledov in s svojim nastopom dejansko lahko samo omogočijo lažjo tvorbo relativne večine v posameznih državah za enega ali drugega izmed glavnih kandidatov. Ostali kandidati so: kandidat komunistične stranke, kandidat levicarskih socialistov ter neki tretji kandidat, ki se zavzema za zopetno uvedbo prohibicijskega zakona ali za prepoved točenja alkoholnih pijač.

BELEŽKE

Sokolstvo in vojska

Na zadnji skupščini Sokola kraljevine Jugoslavije so razpravljali tudi o tesnem in priručnem sodelovanju med sokolstvom in vojsko. Pri tej priložnosti je bil s skupščine ob navdušenih ovacijah za našo vojsko poslan ministru vojske in mornarice pozdravni telegram. Na to brzojavilo je sedaj savez SKJ prejel od ministra Milana Nedelja sledečo brzojavno zahvalo: »Sokolom, nadi našega naroda, hvala v imenu vojske za pozdrave in Zdravje!«

Na poseben način je izraženo tesno sodelovanje sokolstva z vojsko tudi s tem, da je po najvišji odločitvi sokolstvo lahko deležno vojaških odlikovanj za vrline. Odlični Sokoli strelci, člani sokolskih strelskih oddelkov, bodo v bodoče dobivali vojaško odlikovanje »dobra strelca«, ki obstoji iz kolajne na narodni trobojki. Podeljena so že prva odlikovanja in sicer so jih dobili sokolski strelci župe Marihor, kakor smo o tem že poročali. Savez SKJ je vsem odlikovancem toplo čestital.

Nočni promet na našem Jadranu ustavljen

Poročali smo že, da so pred dnevi našli pred dubrovniško luko plavajoče tuje mine, ki jih je jug prignal na našo obalo. Zaradi tega je odredila pomorska direkcija v Splitu, da je dovoljeno jugoslovenskim parnikom za obalni promet, tako osebnim, kakor tovarnim, potovati samo podnevi. Vse nočne vožnje so do nadaljnjega prepovedane. Poleg tega so prejeli vsi kapetani naših ladij posebna navodila za previdnostno službo na krovih. Prihodnje dni bo zaradi te odredbe objavljen nov vozni red za vse potniške in tovarne parnike, ki opravljajo plovo vzdolž naše obale.

Centralna šolska kuhinja v Beogradu

V beograjski občini se vršijo priprave za preskrbo strošne šolske dece v beograjskih osnovnih in meščanskih šolah. Ustanovljena bo centralna šolska kuhinja, ki bo preskrbovala posamezne šole s toplim in tečno opoldansko hrano. Beograd ima v osnovnih in meščanskih šolah 93.000 otrok. Od tega jih pripada 85.000 socialno šibkejšim slojem. Zanimivo je, da je število otrok v delavskih in kmečkih rodbinah beograjske periferije izredno visoko. Povprečno štejejo te družine 5 do 6 otrok. Na drugi strani pa je tudi umrljivost v Beogradu relativno jako visoka. Beograjska občina bo prelo zime preskrbovala dnevno do 3200 otrok. Izdatki bodo znašali nekaj čez dva milijona din.

Rovarjenje frankovcev in komunistov v Dalmaciji

Opozorili smo že ponovno na opasno akcijo frankovcev in komunistov v Dalmaciji, kjer so v svojem razdiralnem delu dosegli že vidne uspehe. Tako n. pr. so dobili pri zadnjih občinskih volitvah kljub javnemu glasovanju v svoje roke več dalmatinskih občin. Posledice njihovega rovarjenja občuti v prvi vrsti Hrvatska seljačka stranka, ki je sedaj edina vladajoča stranka na Hrvatskem.

V nedeljo je bila v Splitu seja mestne organizacije HSS. Na seji je govoril rovarjenju frankovcev in komunistov, ki delajo mnogokrat roko v roki, čeprav so si drugače najhuji nasprotniki. Predsednik Roje je rotil članstvo stranke, naj prične sistematično pobijati zlonamerne govornice temnih elementov, ki krivijo za vse težave in nezgode samo bansko oblast v Zagrebu in pa banovino Hrvatsko. »Ti ljudje — je med drugim dejal — postajajo že naravnost nesramni in pobalnostni predzrci. Proti njihovi nečuveni demagogiji bo treba najradikalnejših obrambnih ukrepov.

Ameriške priprave na Daljnem vzhodu

Nemški dopisni urad poroča iz Tokija: Zedinjene države kopičijo silne množine vojnega materiala v Rangouin in v Manila. Ta vojna sredstva so navidezno določena za Čangkaška, v resnici pa jih bo Amerika rabila zase. Na Filipinih sta že dve ameriški tovarni letal. Ameriški oficirji so redni gostje v Singapuru in Hongkongu, kar priča o veliki povezanosti med ameriško in angleško vojaško silo. Ameriške čete, ki se nahajajo na kitajskih tleh, so dobile tajna navodila, naj bodo pripravljene za takojšnji odhod, kadarkoli bi prišlo povelje, da odpotujejo na nova mesta. V šanghaju so se nedavno vršila pogajanja med angleškim in ameriškim poveljstvom tamošnjih posadk, kar imenuje »Nič-Nič« razločno znamenje za bodočo zvezo med obema anglosaskima silama.

Isti list tudi poroča, da so Američani v vseh lukah Daljnega vzhoda nakupovali ladje in so doslej kupili že preko 150 parnikov. Vse nakupljene ladje so zbrane na Filipinih, kjer bodo takoj na razpolago ameriškem poveljstvu za prevoz čet in vojnih sredstev. Obenem si Američani in Angleži močno prizadevajo, da bi obrežuspešili francosko-japonska pogajanja glede Indokine.

Kaj je naš Prevod

Izjave g. Snoja, o katerem pravi beograjski list, da je Prevod njegova zamisel

V beograjski »Politiki« čitamo razgovor s predsednikom »Preveda« (ta skrivnostna beseda skovana po Prizidu in Pogodu pomeni naš ljubljanski Banovinski prehranjevalni zavod) z g. Francem Snojem. Najprej se poudarja, da je nastal naš domači Prevod po iniciativi g. Snoja, ki da so jo z odobravanjem sprejeli gospodarski krogi in konzumenti. Ta ustanova bo imela baje mnoge novosti, ki do sedaj pri nas sploh še niso bile znane. Zaenkrat se bo osredotočila na dobavo najvažnejših življenjskih potrebščin (pšenice, moka, olja, sladkorja in masti), pozneje pa se bo lotila tudi vseh ostalih poslov, ki jih danes izjavljata Prizid in Pogod, zlasti izvoznitva. G. Snoj pravi, da bo Prevod izvaljal svoje posle preko Gospodarske zveze, ki da je predstavnik slovenskega blagovnega združenstva in ki bo blago razpečevala preko združenja na drugi strani pa tudi preko trgovcev grosistov, ki bodo zalagali trgovino na drobno.

»Prevod« si je uredil natančno kontrolo razdelitve blaga na ta način, da mu železniška direkcija sproti sporoča, komu in koliko blaga so veletrgovci razpisali po deželi. »Prevod« je, pravi g. Snoj, mislil na vse in bo ustanovil po občinah in po srezih posebne nadzorstvene odbore, ki bodo nadzirali trgovino z življenjskimi potrebščinami. V sosesvi Prehranjevalnega zavoda se bodo vedno postavili ljudje iz vseh slojev in vseh političnih skupin in ravnati tako v nadzorstvene odbore po srezih, tako da cela organizacija ne bo imela značaja režimske ustanove, temveč da bodo vsi v njej nosili odgovornost.

Glede financiranja »Preveda« pravi g. Snoj, da mu je banovina dala na razpolago 100 milijonov dinarjev kapitala, pozneje pa bo zavod obratoval z lastnimi sredstvi. G. Snoj poudarja zlasti, da Prevod še sedaj razširja svoje delovanje na izvozniki posej. Zaenkrat izvaša samo fižol, pozneje pa bo deloval v onem okvi-

ru kakor delujeta centrali v Beogradu in Zagrebu.

Končno izjavlja g. Snoj, da je z dosedanjim delovanjem »Preveda« jako zadovoljen.

O izjavi g. Snoja bi bilo želeli temeljite diskusije. Zaenkrat naj popravimo, da Gospodarska zveza nikakor ni predstavnik blagovnega združenstva v Sloveniji, temveč je nasprotno njeno delovanje v zadnjih letih bilo že močno reducirano. Sedaj je res dobila monopol, ker je povrh tudi pooblaščen kot rekruticijska centrala. Kar se tiče tako zvanega sodelovanja ljudi iz raznih političnih skupin, je treba poudariti, da se v tako zvanem sosesvu Prevoda res nahajajo nekateri gospodje, ki ne pripadajo Jugoslovenski radikalni zajednici. Bili so imenovani v sosesvo na predlog strokovnih organizacij. Trditve g. Snoja se pa ne nanašajo na vodstvo zavoda, ki je skupaj s svojim predsednikom v svojem poslovanju povsem neodvisno od misljenj in nasvetov, ki jih sosesva ne prejema za svoje delo nobene narade, odgovornosti za gospodarstvo »Preveda« pa seveda ne nosijo nikake. To bi moglo biti le v primeru, ako bi njihovi sklepi bili za poslovanje »Preveda« merodajni. G. Snoj zato nima prav, ako smatra, da so sedaj odgovornosti lepo razdeljene na vse.

Požar v Londonu pred 300 leti

Angleški listi se v teh dneh neprestanih zračnih napadov na britsko prestolnico pogostoma spominjajo ogromnega požara, ki je pred 300 leti spremenil to mesto v kačeš se kup razvalin. Ves londonski okraj severno od Temze, ki je po obsegu ustrežal nekako današnji City je tedaj v štiri dneh pogorel. Ogenj je uničil 13.000 hiš.

SPORT

Po zagrebških zmagah

še nekaj beležk z velike nogometne prireditve, s katere so se gledalci od nas vrnili celo z dvema zmagama

Tisto zaradi neugodne vožnje in neizbežnih zamud, ki so jih bili deležni številni ljubljanski udeleženci nedeljskega nogometnega dogodka v Zagrebu, prav za prav ne spada v sportno rubriko. Zadeva pa je posredno vendarle v zvezi z njo, ker je bil baš sportni uspeh v Zagrebu tako vsestranski, da so bili ljudje na povratku po isti železnici mnogo manj slabe volje, kakor pa prej, ko se še ni vedelo, kaj in kako. To velja v največji meri za številno slovensko kolonijo, ki je to nedeljo užila dvojno poročilo zadoščanja, in sicer najprej zaradi zmage naših mladih in potem še zaradi zmage naših skupnih »belih orlov«.

Ko se je začela julska tekma med Slovenci in Hrvati, se je na igrišču Concordije videlo še marsikaj, kar so pozneje skrile trume gledalcev. Tukaj mislim na vnanjo sliko tega sportnega prostora, ki spada gotovo med najstarejše zagrebške in kaže že na vseh koncih in krajih vidne znake starosti. Številne vhode in še mnogo drugih odprtih, ki so si jih v teku let na plotu okrog igrišča izvrtali navdušeni »kibicji« iz Vlaske ulice, so ta dan zasedle armade stražnikov, tribuna sama pa je dobila nove dekoracije v obliki nekaj belih napisnih tabel. Igrišče je bilo erjav; velik del prostora so namreč na novo posuli z ugaski, ki pa tudi niso mogli osušiti ogromnih mlak po zadnjem deževju. V podobnem malo vabljivem stanju so bili tudi dohodni do tribuna. Za častne goste in ostale zastojkarje, ki so neizbežni na vsaki takšni prireditvi, so bile rezervirane številne lože. Za novinarje sta bili dve, in sicer ena za hrvatske in ena za beograjske. To res ni lepo, da v Zagrebu pri ložah ne priznavajo niti srbskih niti slovenskih zastopnikov tiska...

Sedim med publiko — na igrišču se po idu juniorji. Gledalci prihajajo. Nedaleč od mene se vsede starejši gospod. — Izvinito, kako stoji...? — »1:0 za Slovence, pravim. — »Jeli mogoče?« — Da, pravim. Potem prisede drugi, sportnik na videz in strokovnjak iz nogometa. — Izvite, koliko več igraju i kako je sada. — 2:0 za Slovence, pravim. — Pa nemojte, dali Kranjci, da su bolji. A šta rade naš dečki? — Ne vem, pravim. Potem se pogovarjata samo še ona dva gospoda med seboj. — Pa gledajte ove Kranjce, naši baš ne znaju ništa, prvi prvi. — Nisu krivi oni, krivi su oni drugi, koji so ih odredili. In tako gre razgovor dalje. Rezultat se začne menjavati in nazadnje ostane končni 3:2 — Iстина je, pravi oni starejši ovi Kranjci so zaigrali kak bogeč... Videl sem, da ni bil iz stroke.

Pa so se le imenito držali in še vse drugačno zmago bi bili zaslužili ti naši mladi junaki iz nogometa. Sicer pa recimo po pravici, da je že dolgo, dolgo, od kar smo zabeležili zadnjo nogometno zma-

go v Zagrebu in smo zato tudi te večerjše lahko veseli. Morda bomo res kdaj spet znali tekati za žogo, čeprav ti naši mladi zdaj šele čakajo, da bodo stolipli na mesta, ko bodo naši stari odšli v pokoj.

Ob pričetku glavne tekme je bilo na igrišču od 15. do 20 usod gledalcev, tako pišemo in čitamo po raznih rubrikah. Zdi se torej, da se v Zagrebu te številke niti ne dajo ugotoviti čisto natančno. Med vsemi temi tisoči pa do odnora ni bilo na svetlo enega najbolj odgovornega in najbolj prizadetelega, popularnega hrvatskega kapetana Joza Jakopića. Ko so po Božovićevem uspelem strelu našli z 1:0 odšli v kabine, je Jakopić prilezel izpod tribune. — Joza, zar sada, so ga sprejeli na ves glas. Pravijo, da je čakal na prvi gol, preden je stopil na igrišče, čeprav je bil priprčan že dopoldne, da bodo zmagali njegovi. V drugi polovici je prav do konca čepel pri Klodtovem svetlišču in res pričakal še drugi gol za naše.

O igri sami smo se razpisovali že na dolgo in široko. Bila je to brez dvoma velika tekma, ki bo še marsikomu ostala dolgo v spominu. Obe moštvi sta zaigrali iz vseh registrov. Naši s srcem, Nemci kakor stroji. Zakaj je ta stroj odpovedal prav takrat, ko bi bil moral delovati najbolj precizno in zakaj so naši dvakrat zadeli v mrežo, gostje pa nenobkrat, bo ostalo odprto vprašanje. Glaser ima levji delež za to, čeprav ni bil posebno zaposlen, pa tudi to, da Nemci niso poslali v borbo svojega strelca Conena, je bilo najbrže precej odločilno. Zato pa se je naš trio Valjarević, Božović, Vujadinović iz Beograda — oprt na odlično igro ozadja — predstavil v igro, ki je morala prinesiti sadove. Med temi tremi je bil še boljši Božović, ki je vodil ta napad, da ga je bilo veselje gledati. Če ne bi bil imel... saj veste, nekaj njegovih strelcev je bilo tudi še takšnih, da bil moral Klodt še katerikrat dvigniti roke — v vis...

Ne glede na vse kar je bilo neprijetnega in razburilnega, ves ta čas od odhoda iz Ljubljane pa spet do povratka »z dvema zmagama v žepu« — je treba priznati, da se je naš nogometni ugled z večerajšnjim uspehom spet dvignil za stopnjo bliže najboljšemu srednjeevropskemu. Nogometaški kakor so Božović, Jazbinšek, Glaser in še nekateri izmed naših so znanke, ki jih lahko brez skrbi pokažemo v vsaki mednarodni tekmi. Oni, ki radi pišejo še večje slavospeve, pravijo, da se lahko postavijo ob stran katerim koli profesionalom iz najboljših hiš. Nedeljska tekma v Zagrebu je prinesla nogomet, ki se ga nam ni treba sramovati. Za pravi uvod v ta lepi zaključek pa so dobro poskrbeli združeni — štajerci in Kranjci.

L. S.

Dvodnevne konjske dirke v Ljubljani

Na novo zgrajenem stadionu ZSK Hermesa bodo v dnevih 10. in 12. t. m. velike kasaške in galopne dirke

Kolo jahačev in vozačev v Ljubljani nam je poslalo s prošnjo za objavo naslednji razpis za velike kasaške in galopne dirke, ki bodo prihodnjo nedeljo in v torkel nato na stadionu ZSK Hermesa v Ljubljani. Pokroviteljstvo nad prireditvijo je prevzel ban dravske banovine dr. Natlačen.

Sporred je razdeljen takole:

I. DAN

1) Mednarodna kasaška dirka. Nagrada din 4.000.— (2.000.—, 1.000.—, 600.—, 400.—) Kola jahačev in vozačev v Ljubljani za 4 do 12 letne konje vseh krajev. Heat — vožnja. Proga 1600 m, distančni drog 160 m. Za vsakih din 7.500 — 30.000 in od teh za vsakih nadaljnjih din 30.000

20 m doklade. Popusti: Majden 20 m, konjem kmečke reje 20 m, konjem, ki v letu 1940 še niso zmagali, 20 m. Prijavnina din 60.

2) Jahalna točka.

3) Velika dirka dravske banovine. Nagrada din 3.000.— (1.300.—, 800.—, 500.—, 400.—) bana dravske banovine dr. Natlačen za 3 do 12 letne jugoslovenske konje, katerih lastniki in vozniki so iz dravske banovine. Proga 2.100 m. Za vsakih 2.000 din 20 m doklade za vsakih 500 din 20 m mitings doklade. Popusti: 3 letnim 20 m, majden 20 m, konjem kmečke reje 20 m, 3 in 4 letnim konjem, ki še niso pridirkali din 500, 20 m. Prijavnina din 50.

4) II. Heat — vožnja.

5) Jahalna točka

6) Velika dirka mesta Ljubljane. Nagrada din 2500.— (1.000.—, 750.—, 450.—, 300.—). Za vsakih din 750.— 20 m doklade, za vsakih din 500.— 20 m mitings doklade. Proga 2100 m. Popusti: 3 letnim 20 m, majden 20 m, konjem kmečke reje 20 m, 4 letnim konjem, ki še niso pridirkali din 500, 20 m, 3 letnim konjem, ki še niso pridirkali din 300, 40 m. Prijavnina 50.

7) Jahalna točka.

8) Event. heat — vožnja.

9) Spominska dirka Rudolfa Warrena. Nagrade: din 4.000.— (2.000.—, 1.000.—, 600.—, 400.—) Kola jahačev in vozačev v Ljubljani za 3 do 12 letne konje vseh krajev. Proga 2800 m. Za vsakih din 2.000.— do 20.000.— in od teh za vsakih nadaljnjih din 20.000, 20 m doklade. Popusti: 3 letnim 20 m, konjem kmečke reje 20 m. Prijavnina din 50.—.

Začetek dirke ob 14 uri.

II. DAN

Začetek dirke ob 1/2 20. pri razsvetljavi.

1) Dirka »Hermesa« Ljubljana. Heat — vožnja. Nagrade dir 3.000.— (1.300.—, 800.—, 500.—, 400.—) Kola jahačev in vozačev v Ljubljani za 3 do 12 letne jugoslovenske konje. Proga 1.600 m, distančni drog 160 m. Za vsakih din 2.500 20 m doklade, za vsakih din 750 20 m mitings — doklade. Popusti 3 letnim 20 m, majden 20 m, konjem kmečke reje 20 m, konjem, ki v letu 1940 še niso zmagali, 20 m. Prijavnina din 50.

2) Jahalna točka.

3) Heat — vožnja.

4) Dirka »Zagreba«. Nagrade din 2.400 (1.000.—, 700.—, 400.—, 300.—) Kola jahačev in vozačev v Ljubljani za 3 do 12 letne konje vseh krajev. Proga 2.100 m. Za vsakih din 1.000 20 m mitings doklade. Popusti: 3 letnim 20 m, majden 20 m, konjem kmečke reje 20 m, konjem, ki v letu 1940 še niso zmagali, 40 m. Prijavnina din 60.

5) Event. heat — vožnja.

6) Dirka »Ljutomer«, handicap. Nagrade din 2.000 (800.—, 500.—, 400.—, 300.—) Kola jahačev in vozačev za 3 do 12 letne konje vseh krajev, ki so v tem mitingu najmanj enkrat dirkali. Najkrajša proga 2.100 m. Temelj 1.55. Zmagovalci v tem mitingu so pri tej dirki izključeni. Prijavnina din 50.

7) Event. dvovrpna dirka »St. Jerneja«, handicap. Nagrade din 3.000.— (1.300.—, 800.—, 500.—, 400.—) Kola jahačev in vozačev za 3 do 12 letne konje vseh krajev, ki so v tem mitingu najmanj enkrat dirkali dvovrpno. Najkrajša proga 2.800 m. Temelj 2; 00. Zmagovalna vprega v tem mitingu 40 m posebne doklade. Prijavnina din 50.

Splošne določbe

Dirke se vršijo po določilih kasaških dirkalnih predpisov. Vodstvo dirke ima pravico dirke tudi po prijavnem zaključku odpovedati odtodni prekinitvi. Prijavnina se nakaže obnem s prijaviteljo, ker je sicer neveljavna. Vsake razpisane dirke se morajo udeležiti vsaj štirje stariji različnih posestnikov, sicer dirke ne bo. Višina dobitkov se nanaša samo na zneske, pridirkane pred začetkom tega mitinga. Nagrade, zmaga in pogoji pri enovrpnih dirkah tega mitinga se ne upoštevajo pri dvovrpnih dirkah in obratno. V maksimalnem dodatku mitingski dodatek ni všteti. Pri dirkalnih konjih z dvojno vprego dobijo vozovi z železnim obročem 20 m popusta, vozovi s pnevmatik 20 m dodatka, vozovi s polnim gumijem stojijo na startu.

Dovoljenje za kmečke konje dobijo oni, ki so še v kmečki posesti in še niso dobili din 1.500 nagrade. Konji smejo dnevno startati: 2 letni konji 1 krat, 3 letni konji 2 krat, 4 letni in starejši konji 3 krat. Če starta konj v heat vožnji, sme ta konj startati samo še v dvovrpnih vožnjah. Vsak vozač ki se s svojim konjem udeležil dirk, mora imeti vozovno izkaznico od centrale. To izkaznico morajo vozači še pred začetkom dirke zahtevati od dirkalnega vodstva. Udeleženci morajo prijavi pri dirkalnem vodstvu najkasneje eno uro pred začetkom dirk konje na start za vse dirke.

Prireditelj odklanja vsako odgovornost za morebitne nezgode na dirkališču. Vsak lastnik konja mora sam nositi odgovornost za škodo, ki bi jo prevzel njegov konj ali vozilo. Izvzete so amaterske vožnje, pri katerih je tudi starejšim konjem dovoljeno startati, pri ostalih pa je skrajna starost za vse ostale dirke kobil, konj in šrebec 12 letna starost. Vsi konji, ki bodo sodelovali na teh dirkah, morajo imeti izkazila o žrebetu, ki ga mora lastnik na zahtevo društva predložiti. Od razpisanih nagrad se odtne 3% kot pristojbina za uporabo dirkališča.

Celjski atleti

še na delu

V nedeljo 10. t. m. bodo imeli še olimpijski peterboj

Celje, 4. novembra

Olimpijski peterboj, ki ga je razpisal SK Celje za večeraj, je bil priložen na nedeljo 10. t. m. dopoldne. Ker so pa bile razen peterboja razpisane še druge discipline, je bilo v nedeljo dopoldne na Glaziji tekmovanje v teh disciplinah. Lepo vreme je omogočilo, da so bili kljub pozni jeseni doseženi dobri rezultati, kar dokazujejo, da celjski atleti še niso zaključili treninga in se še pripravljajo na olimpijski peterboj za pokal tvrčke. A. Mšalej v Celju. V nedeljo so nastopili zgolj člani SK Celje.

Rezultati so bili naslednji:
Met kopja: 1. Katič 36.20; 2. Pšenčnik 31.50; 3. Pieteršek 29.74.

Troskok: 1. Pieteršek 12.58; 2. Dobo- vičnik 11.65; 3. Katič 11.13.

Met kladiva: 1. Pieteršek 27.85; 2. Masa 27.23; 3. Radič 27.15.

Tek na 800 m: 1. Agrež 2:06.1; 2. Kos 2:10.2.

Met krogle: 1. Katič 11.51; 2. Pieteršek 10.11; 3. Masa 9.04.

Tek na 110 m z zaprekami: 1. Pieteršek 16.2; 2. Katič 20.7.

Tek na 100 m: 1. Pieteršek 12.2; 2. Katič 12.8; 3. Kos 13.

Slovenska kolearska zveza Ljubljana (Sluzbeno). Redna seja upravnega odbora bo v sredo dne 6. t. m. ob 19. v kavarni Voepernik, Stari trg 34. Pozivajo se vsi odborniki, da se seje sigurno udeleže. Tajnik.

Iz Gornje Radgone

Počastitev spomina radgonskih žrtev in Maistrovih borec. Vkljub slabemu vremenu je bila letos božja nitva pri Sv. Petru v Gornji Radgoni precej obiskana. Tu imajo namreč svoje pokopane številni Radgončani onstran meje kjer teza praznika letos niso svečano praznovali kakor prejšnja leta. V nemiški Radgoni je bil namreč delavnik in so bile trgovine ves dan odprte. Ob skupnem grobu Maistrovih borec in radgonskih žrtev je stala tudi letos častna straža S-kola in gasilcev. Grob je okrasila meščanskošolska mladina, številni obiskovalci grobov na so pržigali svečice, se ustavljali ob niem in osvježevali spomine na ono dobo, ko so radla mlada življenja za našo bližjo bodočnost. Po cerkvenem obredu je moški zbor zapeel žalostinko »Oj Dobrodoša«, na cerkvenem seimišču v letošnjem poletju dozrajani spomenik na je bil vse popoldne in večer svečano razsvetljen.

Dobrodela prireditelj za revno šolsko deca. Učiteljski zbor v Gornji Radgoni priredi prihodnjo soboto 9. t. m. ob 20 uri v posojilnici dvorani dobrodelni koncert, katerega čistji dobiček je namenjen zimski pomoči revne šolske dece. ki bo obdarovana ob priliki letošnjega mlakljevčevanja. Ta obdaritev je zlasti letos potrebna v večjem obsegu, ker je slaba vinška letina dala boren zaslužek vničarjem, staršem številne šolske mladine. To dejstvo je učiteljskemu zboru povod za večjo in posebno prireditev, pri kateri bo sodeloval znani prvak na harmoniki g. Viljem Lokošek. Prireditelj, ki je doslej koncertiral v večjih mestih in igral tudi v radiu Ljubljani in Zavrabu, je odstopil čistji dobiček v prid tukašnji revni deci. Ker bo za Gornjo Radgono prireditelj svojevrstna in res pomembna lo bo obnejnjo prebivalstvo znalo centi.

Vednikove knjige. Se je čas, da si naročite letošnje Vodnikove knjige pri povrverjeniku g. Antonu Belaku-u po nezvišani ceni 20 din. Za to skromno ceno dobite poleg lepe Vodnikove pratike še tri lepe knjige.

Polna tri leta je romala razvednica iz Monakoveza do Gornje Radgone. Karlo je oddal na pošto industrialec e. Eric Žilavec ob priliki potovanja skozi Monakovo dne 9. septembra 1937. G. dr. Boezju Lenartu, odvjetniku v Gornji Radgoni, pa je bila dostavljena dne 31. oktobra 1940. torej ravno do 3 letih in 42 dneh.

BRATIM IN SESTRAM NA MEJI — POMOČ! DESETI NOVEMBER dan narodne zbirke CMD

Naše gledališče

DRAMA

Torek, 5.: Skrivalinice. Red terek. Sreda, 6.: Kovarstvo in ljubezen. Red sreda. Četrtek, 7.: Cigani. Premiera. Premierski abonma. Petek, 8.: zaprto. Sobota, 9.: Lepa Vida. Krstna predstava. Red premierski.

»Skrivalinice« od O. Scheinplugove so veseligr, v kateri zajame gledalca močni življenjski optimizem. Igra je miniaturna slika življenja, v katerem prihajajo tudi največja podjetja do kriz in katastrof, a samo delavni in optimistični ljudje, ki zavstajajo vse svoje sile jih lahko pričnejo graditi in ustvarjati na novo. Delo je napisala češka pisateljica O. Scheinplugova. Opozarjamo na nastop Avguste Danilove, k. g. Glavno žensko vlogo bo igrala Mira Danilova, glavno moško pa Kralj, nadalje bosta sodelovala Nablocka in Lipah. Režiser prof. šest. Drevi bo predstava za abonentne reda terek.

Opozarjamo na zabavno igro, ki je namenjena pred vsem smehu in kratkočasju in ki je je napisal naš popularni humorist Fran Milčinski. Burka ima tri dejanja z naslovom: »Cigani«. Okrog ujetih ciganske tolpe, ki uide, so nanizani veseli dogodki in konflikti iz provincialnega življenja. Burko bo režiral prof. šest.

V izvorni slovenski drami Ferda Kozaka »Lepa Vida« je zasedba vlog siedeča: Michael Grant Levart, Tomo Grant Kralj, Andrej Grant Jan, Vida Mira Danilova, Gospa Baroniva A. Danilova, k. g., bivša stroje-piska Simčičeva, advokat Bratina, gospod zasebnik Plut, gosposki človek Tiran, prvo dekle Slavčeva, drugo dekle Praprotnikova, Luka Presetnik, služkinja J. Boltarjeva. Delo bo režiral dr. Kreft. Krstna predstava bo v soboto za red premierski.

OPERA

Torek, 5.: zaprto. Sreda, 6.: Fidelio. Red B. Četrtek, 7.: Figarova svatba. Red četrtak. Petek, 8.: Ob 15. baletna prireditev. Izven. Ljudska predstava. Sobota, 9.: Grof Luksemburški. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol.

Opozarjamo na reprizo Beethovneve opere »Fidelio«, ki bo jutri za red B. Delo je doživelo v letošnji uprizoritvi po zaslugi sodelujočih velik uspeh. Sodelovali bodo Laboševa, Betetto, Popov, Ribičeva, Lupša in Sladoljev. Dirigent dr. Svaza, režiser Ciril Debevec.

Baletna prireditev kot ljudska predstava bo v petek ob 15. po globoko znižanih cenah od 16 din navzdol. Spored bo obsegal izbrane baletne točke iz raznih oper in baletov I. I. Ipavec, Usodna napaka drja. Bartola. 2. Rahmaninov: Prelude, 3. balet iz Goldmarkove opere Sabška kraljica. — Odmor. II. 1. Rubinstein: Andaluzanka in Toreador. 2. balet iz opere Modra roža. 3. Škerjanc: Arabski ples. 4. Dvořak: Slovanski ples. — Odmor. III. 1. Škerjanc: Plesni motiv. 2. Dvořak: Harmonija, Adamič: Tatarska suita: Snubitev. — Dirigent D. Žebre.

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani prosil p. n. obiskovalce, naj prihajajo točno na začetek predstav v drami in operi, ker zamudniki motijo z zakasnitvijo igralce na odru in občinstvo. Razen tega vljudno naproša dame, naj odlože v garderobi klobuke, ker prihajajo na upravo pritožbe, da zapirajo z njimi pogled na oder. Prosimo blagohotnega upoštevanja.

MALI OGLASI CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 15.—. Dopisi in živitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglaš se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—.

Službo dobi Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Natakarica z dežele se išče za takoj. Ponudbe na: Restavracija, Trbovlje II, 116. 30010-1

Kupin Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Vežilje perfektno v krojenju sprejmejo za poučevanje na tečaju. Plača din 200 tedensko, preskrba, provizije. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vežilja« 30022-1

Tekstilna tvornica išče veziranege. Kijučavničarja, večšega vseh v to stroko spadajočih del in dobrega železostrojarja. Ponudbe pod »Dolga praksa« na ogl. odd. Jutra. 30038-1

Staro pohištvo vsakovrstno, obleke in vse drugo, stalno kupuje Golob Marija, Gallusovo nabrežje 29. 30029-7

Frizerka dobra moč, dobi stalno službo takoj ali po dogovoru. Plača 600 din in oskrba v hiši. Naslov v vseh posl. Jutra. 30025-1

Službe išče vsaka beseda 50 par. za dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 15 Din

Kositer (Zinn) kupujemo po caviški cenil. Livarna zvonov. Maribor, Aleksandrova cesta. 29567-7

Frizerko resno, dobro delavko, sprejme salon v Ljubljani. Ponudbe pod »Ljubljana mesto« na ogl. odd. Jutra. 30036-1

Strojnik išče zaposlitev na parni žagi. Gre tudi na deželo. Jutra pod »Dober strojnik«. 30001-2

Auto, moto Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Elektromonter se takoj sprejme. Vpraša se Maribor, Korovška cesta 28. 30039-1

Perfektna moč knjigovodja, bilancist, korespondent in organizator, z 10 letno prakso. želi spremeniti svoje do sedanje mesto. Cenj. ponudbe pod »Verziran« na ogl. odd. Jutra. 30002-2

Avto, 40 sedežev z dobrimi gumami, najraje Diesel, — odlično ohranjen, takoj kupi — Avtobus Rojčica, Ljubljana VII. 30031-10

Hotelski sluga s sprečivali se začasno sprejme. Hotel Štrukel. 30035-1

18 letno dekle brez staršev, večša drž. in nemškega jezika, išče službo v glasničarni ali pekarni kot prodajalka. Najraje na Gorenjskem ali Štajerskem. Nastop takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prisna in poštena«. 20003-2

Kolesa Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Dekle ali vdovo ki ni imela otrok, ki zna dobro kuhati, sprejme starejši trgovec - vdovec. Ponudbe pod »88« na ogl. odd. Jutra. 30034-1

Bivši aktivni podčastnik se mlad, išče službo skladničnika pri večjem podjetju ali lesni industriji v Ljubljani. Ponudbe pod »Zanesljiv in delovne« na ogl. odd. Jutra. 29954-2

Športno kolo in malo rabljene gramofonske plošče poceni prodam. Obirka. 30017-11

Dva čevljarska pomočnika takoj sprejmemo. Trebar, Sv. Petra c. 6. 30000-1

Lokali Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Trgovski lokal najmoderneje opremljen (elektrika, plin, vodovod, telefon in lastni WC), prikladen tudi za pisarno ali zastopstvo, se takoj odda na Tyrše-ve cesti št. 47-b. 30024-19

Hišnega slugo izkušnega mizarstva, ki bi bil sposoben opravljati vsa hišna popravila in je vajen tudi vseh drugih del in domačih poslov, iščemo v hotel. Prednost imajo oni, ki so vajeni dela na deželi. Ponudbe pod »Dežela« na ogl. odd. Jutra. 30005-1

Pouk Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Posest Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Gospodična zmožna vpeljati in samostojno voditi specialno trgovino v centru Ljubljane, dobi službo. Ponudbe, če mogoče z kaveljico in sliko in izčrpno navodbo sedajnega službovanja in preteklosti pod šifro »Sližba« takoj na ogl. odd. Jutra. 30020-1

Instruiram vse predmete za meščansko šolo in za gimnazijo, izvemši latinščino in francoščino. Ponudbe pod »Ševen studente« na ogl. odd. Jutra. 30016-4

Hišo prodam popolnoma novo, 8 stanovanj s kopalnicami, dober donos, ugodno za naložitev kapitala za din 1.050.000. Nadaleje imam v prodaji: hiše, vile, parcele, gozdove in posestva. Realiteta pisarna P. PRISTAVEC, sodno zapriseženi izvedenec, Ljubljana, Gospodovetska c. 3. Telefona 23-81. 29904-20

Izurnjene šivilje se sprejmejo takoj. Soes, Mestni trg 18. 30014-1

Kapital Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Posojila Najemo našim članom in varčevalcem Ugodni pogoji. Vloge obstajajo po 5 odstotkov. Vsi varčevalci brezplačno zavarovani Zadruga »Moj Dom« Ljubljana Over takova 8. Iščemo overenike 199

Dva krojaška pomočnika enega za male komade in enega za delo v rok, sprejme takoj za stalno šlibar. Mestni trg 8-1. 30011-1

Mlada gospa prosi dobrega gospoda za posojilo din 3000.—. Vračilo z obrestmi. Ponudbe na oglasni odd. Jutra pod »Točna vrnitev«. 29999-16

Realiteta zavod za nakup in prodajo nepremičnin je samo v Ljubljani. Prešernova 54-1. Telefon 44-20. 228-20

Voznike za prevoz hlodov iz gozda, sprejmemo. Parna žaga Rog, Podstenica, p. Toplice pri Novem mestu. 29674-1

Dragocenosti Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Vsakovrstno zlato, briljante in srebro kupuje po najvišjih cenah A. BOŽIČ, Ljubljana, Frančiškanska ul. 3. 238-36

Gospodična išče sobo z vso oekrbo pri boljši družini v centru mesta. Ponudbe pod šifro »Oskrbba« na ogl. odd. Jutra. 30012-23a

Realiteta zavod za nakup in prodajo nepremičnin je samo v Ljubljani. Prešernova 54-1. Telefon 44-20. 228-20

Pravna soba se išče za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Svoje pohištvo«. 30018-23a

Centrenemu občinstvu naznanjava, da bova odslej vodila gostilno „pri Pajku“ v svoji hiši sama. Točila bova pristna štajerska vina in postregla z izvrstno domačo hrano. Za obilen obisk se topla priporočava Ančka in Tone Podboršek

NA VIDEZ SE JE POMLADILA ZA 10 LET! Pogledite te fotografije iste mlade dame!

Gospodična Brassade pripoveduje, kako je postala na videz za mnogo let mlajša in še enkrat bolj privlačna

»Presenečena in navdušena sem zaradi divne izpremembe moje zunanosti. Vee prijateljice mi zavidajo in povprašujejo po moji skrivnosti. Znanci pa mi ne preostano čestitajo zaradi moje prekrasne polti. Evo, kako sem to dosegla: Vsaka večer uporabljam rožnato hranilo za kožo Tokalon. Ta vsebuje »Biocel«, prese- netljiv vitalni element mladosti, ki ga je odkril neki glasoviti dermatolog. Ona hranil in olesšava, ko soite Koža postane čvr- in brez gub. Čez dan uporabljam kremo Tokalon bele barve, da se mi razkroje zaje- dalec in zožijo razširjene znojnice, ter da mi koža postane sveža, jasna in velurno- gladka.« Vsaka žena, ki se poslužuje te nege le- pote samo tri minute na dan, lahko postane na videz za mnogo let mlajša — ter dobi krasno poit. S hranili za kožo Tokalon so uspešni rezultati zajamčeni, ali pa se denar vrne

Advertisement for Alcosa soap, featuring a woman's face and the text 'Boljše brije in dalje traja...'. Includes details about the product's quality and where to buy it.

Advertisement for Antonija Chalupnik roj. Paták, a widow seeking a partner. Text: 'Naznanjamo žalostno vest, da je danes umrla v starosti 73 let naša nepozabna soproga, sestra in teta, gospa Antonija Chalupnik roj. Paták soproga posestnika in mesarja...'

Advertisement for Ivan Röger, a funeral home. Text: 'Naznanjamo tužno vest, da je dne 3. novembra 1940 umrl naš ravnatelj v pokoju, gospod Ivan Röger Pogreb bo v torek, dne 5. t. m. ob pol 15. uri iz mrliške veže Leonišča v Ljubljani.'

INSERIRAJTE V „JUTRU“!